

Δεληγιάννης Κων/νος
Φαρμακείο
Εγ. Βενιζέλου 77
Χαγιάδα Τ.Κ. 34100

ΦΟΥΡΝΙΩΤΙΚΑ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΛΛΟΓΟΥ
ΦΟΥΡΝΙΩΤΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΩΝ ΦΟΥΡΝΗΣ

Νέα

ΑΘΗΝΑ ΙΟΥΛΙΟΣ 1994 - Αριθ. φύλλου 22

Γραφεία: Μενάνδρου 54 - Αθήνα - τηλ. 5247.150

ΔΥΟ ΧΡΟΝΙΑ ΔΡΑΣΗΣ

Του ΚΩΣΤΑ ΔΡΑΚΩΝΑΚΗ

Η έκδοση του φύλλου αυτού των «Φ.Ν.» συμπίπτει με τη συμπλήρωση της θτείας των δύο χρόνων του σημερινού Δ.Σ., το οποίο και σε λίγες μέρες θα παραδώσει τη σκυτάλη. Δεν θα αναφερθώ στο έργο του Συλλόγου που υπήρξε κάπως περιορισμένο, αλλά στη συμβολή των «Φ.Ν.» στην ενημέρωση των μελών του

Τα «Φ.Ν.» απηχώντας σχεδόν τις απόψεις και τις προθέσεις του Δ.Σ. παίρνουν υπεύθυνη θέση με αρθρογραφία και σχόλια που αφορούσαν θέματα που απασχόλησαν το χωριό μας και δεν παρέλειψαν να προβάλλουν, να επαινέσουν και τα ενθαρρύνουν κάθε θετική ενέργεια ή απόφαση και να καλύψουν ειδησεογραφικά τομείς ενδιαφέροντος και δραστηριότητας της Φουρνής μας.

Το Δ.Σ. μερίμνησε για την περιοδικότητα της έκδοσης. (Μόνο μια φορά δεν βγήκαν στον προκαθορισμένο χρόνο. Δε βγήκε το φύλλο του Απριλίου 1994).

Η μή έκδοση αυτού του φύλλου στέρησε όλους τους αναγνώστες του από τα νέα του χωριού μας από τις μικρές και μεγάλες χαρές και συγκινήσεις που τους έδινε ξεφυλλίζοντάς το.

Απαντώντας σ' αρκετά μέλη μας στα παράπονα για την καθυστέρηση της έκδοσης, σας πληροφορώ ότι ο μόνος υπεύθυνος είναι ο γράφων που δεν δικαιολογείται για τους οποιονδήποτε υπηρεσιακούς οικογενειακούς λόγους και αν επικαλεσθεί.

Αυτό που έχει ιδιαίτερη σημασία, όμως είναι ότι η εφημερίδα ξανατυπώθηκε και θα συνεχίσει κανονικά το δημιουργικό της έργο από οποιοσδήποτε ανθρωπίνες αδυναμίες ενός και μόνο μέλους του Δ.Σ. του Συλλόγου.

Γιατί το Δ.Σ. του Συλλόγου μας έχει ικανότητα άτομα να φέρουν σε πέρας το επιθυμητό και δύσκολο έργο του Συλλόγου. Εκείνο που δεν κατάφερε είναι να αποκτήσει ο Σύλλογος στέγη, κάτι που γνώρισα σ' άλλους Συλλόγους και που δεν είναι ακατόρθωτο αν το θελήσουν τα μέλη και φυσικά και μερικοί ικανοί και φιλόδοξοι οικονομικοί παράγοντες.

Έξι χρόνια όχι μόνο δεν είχαμε ιδιόκτητο στέγη, αλλά ούτε και είχαμε μισθώσει χώρο για τις ανάγκες μας. Πάντα επαναπαυόμαστε στα φιλόξενα και Φουρνιώτικα αισθήματα του Αντιπροέδρου του Συλλόγου μας κ. Τσαγκαράκη.

Εκείνο που χρειάζεται τώρα είναι η συσπείρωση γύρω από το Σύλλογο όλων των μελών του για να προσδιορισθούν οι στόχοι και η στρατηγική της επόμενης δεκαετίας.

Οι αρχαιρεσίες για την ανάδειξη του Νέου Δ.Σ. πλησιάζουν και χρειάζεται η υποβολή πολλών υποψηφιοτήτων. Όμως δε φτάνει αυτό. Νομίζω πως ο Σύλλογος μας χρειάζεται νέο αίμα,

μεν Δ.Σ. θα είναι πάντοτε στη διάθεσή τους για τη χάραξη μίας επιτυχημένης πορείας του Συλλόγου.

Όλοι μαζί με ενθουσιασμό και αγάπη και μακριά από κάθε υποκειμενική και κομματική παρόρμηση, μπορούμε να πετύχουμε πολλά και πρέπει, γιατί το έχει ανάγκη η γενέτειρά μας, η Φουρνή μας.

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ

ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΣ

Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Συλλόγου Φουρνιωτών και Φίλων Φουρνής (Συνεδρίαση 16.6.1994) καθορίζονται τα μέλη του Συλλόγου σε ετήσια Γενική Συνέλευση, σύμφωνα με το άρθρο 8 του καταστατικού, στις 7 Αυγούστου 1994, ημέρα Κυριακή και ώρα 10.30 πρωινή στην Ποιητιστική Γωνιά του Συλλόγου, στη Φουρνή. Σε περίπτωση μή απαρτίας, θα επαναληφθεί η Συνέλευση στις 17 Αυγούστου 1994, ημέρα Κυριακή και ώρα 10.30 πρωινή, στον ίδιο τόπο.

Τα θέματα που θα συζητηθούν είναι:

1. Έκθεση πεπραγμένων Διοικητικού Συμβουλίου
2. Ανάγνωση έκθεσης Εξελεγκτικής Επιτροπής
3. Έγκριση πεπραγμένων και οικονομικού απολογισμού
4. Διάφορα (Ανακοινώσεις - Προτάσεις)
5. Εκλογή Εξελεγκτικής Επιτροπής
6. Εκλογή νέου Διοικητικού Συμβουλίου

Υποβολή αιτήσεων υποψηφίων για το Δ.Σ. και την Εξελεγκτική Επιτροπή υποβάλλονται στα Μέλη του σημερινού Δ.Σ.

Θερμή παράκληση για την αθρόα προσέλευση των μελών, καθώς και για την εκδήλωση ενδιαφέροντος για υποβολή υποψηφιοτήτων.

Ο Πρόεδρος
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΦΕΤΖΑΚΗΣ

Ο Γεν. Γραμματέας
ΚΩΝ. ΔΡΑΚΩΝΑΚΗΣ

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Ο Σύλλογός μας κι εφέτος προγραμματίζει την πραγματοποίηση ημερησίας εκδρομής των μελών του σε χώρους με ιστορικό και τουριστικό ενδιαφέρον.

Παρακαλεί τα μέλη του να συμμετάσχουν εκτός από την εκδρομή και στις αρχαιρεσίες για την ανάδειξη του νέου Δ.Σ. του Συλλόγου στις 7 και 14 Αυγούστου Ελπίζει μάλιστα ειδικά εφέτος να δώσουν εντονότερη την παρουσία τους οι Φουρνιώτες, Αγιοτικοιλιώτες, Νεαπολίτες, Ηρακλειώτες και γενικά οι Κρητικοί.

Γνωστοποιεί επίσης στα μέλη του ότι στις 17.8.94, θα πραγματοποιηθεί η καθιερωμένη συνέντευξη στο προαύλιο του Ποιητιστικού Κέντρου του χωριού μας

ΑΙΜΟΔΟΣΙΑ

Οι ενδιαφερόμενοι που θα δώσουν αίμα για την ενίσχυση της Τράπεζας Αίματος του Συλλόγου μας στην Αυγουσιάτικη Αιμοδοσία να το δηλώσουν στο Αγροτικό Ιατρείο ή στην Κοινότητα του χωριού μας. Είναι αίτημα του κινητού Συνεργείου Αιμοδηψίας που πρέπει να γνωρίζει πιθανό αριθμό αιμοδοτών. Γνωστοποιείται ότι ο Λάμπης Ποκοπάκης διέθεσε στην Τράπεζα Αίματος τρεις (3) φιάλες αίμα.

ΑΙΤΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΚΑΙΡΩΝ

Είναι εφικτή η δημιουργία Ομοσπονδίας των Αθηναϊκών Συλλόγων του Επάνω Μεραμβέλλου;

Του ΚΩΣΤΑ ΔΡΑΚΩΝΑΚΗ

Είναι αίτημα των καιρών η συνεργασία των Αθηναϊκών Συλλόγων του Επάνω Μεραμβέλλου, με τη δημιουργία ενός επιτελικού οργάνου, μίας Ομοσπονδίας των Συλλόγων, που θα οργανώνει και θα συντονίζει τις κοινές εκδηλώσεις τους χωρίς φυσικά, να χάνουν την ουσιαστική αυτοτέλειά τους. Οι συνηθισμένοι μικροί και ολιγομελείς Σύλλογοι με τη μικρή συμμετοχή στις εκδηλώσεις παίρνουν πολλές φορές λαθεμένες αποφάσεις που οδηγούν στην αποτυχία ή ματαίωση των εκδηλώσεών τους.

Πολλές λόγους γινόταν τελευταία σε συνομιλίες των Δ. Σ. των μελών των Αθηναϊκών Συλλόγων των χωριών του επάνω Μεραμβέλλου για τα δυσεπίλυτα λειτουργικά τους προβλήματα.

Όλες μάλιστα οι συζητήσεις έκλειναν με την απογοητευτική διαπίστωση ότι το μέλλον δεν είναι ευόωνο και ελπιδοφόρο για την ίδια την ύπαρξή τους.

Στη Γενική Συνέλευση του Συλλόγου μας (7.8.1988) αναφέρθηκαν τα παρακάτω:

«Τα τελευταία χρόνια ο ρόλος και η δραστηριότητα των διαφόρων Συλλόγων και Σωματείων συνεχώς αποδυναμώνεται με τάση την αδρανοποίηση, το περιορισμένο αποτέλεσμα και πολλές φορές το μαρasmus και την αυτοδιάλυσή τους.

Το φαινόμενο αυτό οφείλεται στο ότι τα Διοικητικά Συμβούλια και τα μέλη των Συλλόγων θεωρητικοπούν εκ του ασφαλούς χωρίς προσωπικές θυσίες και το σπουδαιότερο, δεν υπάρχει καμία ουσιαστική επικοινωνία ανάμεσα στα μέλη τους.

Με μίση αποξενωμένα μεταξύ τους κινούνται απλώς σε μαριονέτες για να ξεγελούν τον εαυτόν τους και τους άλλους ότι υπηρετούν ευγενείς στόχους που δεν υλοποιούνται σχεδόν ποτέ».

Στους παραπάνω λόγους πρέπει να προστεθούν ως αίτια της αναποτελεσματικότητας οι ολιγομελείς Σύλλογοι που η μικρή συμμετοχή των μελών τους οδηγεί στην αποτυχία ή την ματαίωση των εκδηλώσεών τους. Το πνεύμα της εποχής επιβάλλει σήμερα διευρυνόμενες συνεργασίες για την αποδοτικότερη λειτουργία των κοινοτήτων όπως ομοσπονδίες κρατιδίων, ενώσεις κρατών, ή αμυντικών οργανισμών.

Η πολιτεία για τον ίδιο λόγο συνιστά, όπου επιβάλλεται, συγχωνεύσεις μικρών επαρχιακών κοινοτήτων ή σχολικών μονάδων, αφού είναι αυτονόη-

το ότι με μεγάλη και οργανωμένη σύμπραξη έχουμε αποδοτικότερη διοίκηση για την εκπλήρωση των ουσιαστικών σκοπών των Συλλόγων.

Πιστεύω προσωπικά από τη μικρή εμπειρία μου στο Δ.Σ. του Συλλόγου μας, ότι πολλά προβλήματα μπορούν να λυθούν με τη δημιουργία ενός επιτελικού οργάνου των Συλλόγων του Επάνω Μεραμβέλλου, μίας ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ, που θα οργανώνει και θα συντονίζει τις κοινές εκδηλώσεις τους χωρίς φυσικά οι τοπικοί Σύλλογοι να αποβάλλουν την ουσιαστική αυτοτέλειά τους.

Μόνον έτσι θα αντιμετωπισθούν τα δυσεπίλυτα προβλήματα τους αι θα αποφεύγεται η μικρή συμμετοχή των μελών τους που οδηγεί συνήθως στη λήθη λαθεμένων επιλογών που απορρέουν από φανατισμούς, κακή πληροφόρηση, αναταραχές, συγκρούσεις, προλήψεις ή δεισιδαιμονίες.

Είναι φυσικό με περισσότερη συμμετοχή να αναπτύσσεται μεγαλύτερη κριτική ικανότητα, να αξιολογούνται περισσότερες απόψεις που θα καταλήγουν στις καλύτερες δυνατές επιλογές σε προσωπικά και κοινωνικά θέματα.

Δεν θα έκανα τις παραπάνω προτάσεις, αν δεν είχα παρακολουθήσει τη συνεστίαση των Συλλόγων των γειτονικών χωριών Λούμα και Βρουά. Με εντυπωσίασε η άρτια οργάνωση, η μεγάλη συμμετοχή και η κατά γενική ομοφωνία επιτυχία της.

Στις συζητήσεις με μέλη των Συλλόγων τους διαπιστώθηκε η ελευθερία της έκφρασης των απόψεών τους, η ποικιλία των τάσεων, η πολυμορφία, η σωστή πληροφόρηση και το γνήσιο και αυθόρμητο Κρητικό ιδίωμα.

Ένας Αθηναίος Φουρνιώτης από την πατέρα εξεπλήγην βλέποντας ύστερα από χρόνια, το

(Συνέχεια στη σελ. 5)

ΓΙΝΕ ΚΑΙ ΣΥ ΑΙΜΟΔΟΤΗΣ
ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΑΣ ΣΤΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΙΜΑΤΟΣ
ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΣ

Κοινωνική Ζωή και κίνηση - Εκδηλώσεις του Συλλόγου -

ΓΑΜΟΙ

— Η Ρένα Λάμπη Προκοπάκη, λογίστρια, φοροτεχνικός, και ο Νίκος Ψαρολογάκης, λογιστής, φοροτεχνικός υπάλληλος σε ιδιωτ. εταιρεία μαρκετινγκ, τέλεσαν τους γάμους τους στον Άγιο Γεώργιο Πόρου Ηρακλείου. Επακολούθησε φαγοπότι και γλέντι σε κέντρο του Ηρακλείου.

— Γιάννης Εμμ. Ζερβάκης, εγγονός του αιμνήστου αγροφύλακα Ιωάννη Ζερβάκη, και η Μάγδα Ζαλοκώστα τέλεσαν τους γάμους τους στην Αγία Παρασκευή Αττικής.

— Λευτέρης Μιχαήλ Βαρδάκης, δημοσιογράφος, γιος του Προέδρου του τοπικού Συλλόγου «Βαγγελίστρα» Μιχαήλ Βαρδάκη και Μαριάννα Κων. Λαμπράκη, νηπιαγωγός, τέλεσαν τους γάμους τους στο Ηράκλειο. Επακολούθησε φαγοπότι και γλέντι στο Κέντρο του ομώνυμου παραδοσιακού και γραφικού χωριού «Αρόλιθος». Η Σύνταξη των «Φ.Ν.» εκ παραδρομής δε δημοσίευσε τους αρραβώνες των ανωτέρω. Ζητά συγνώμη.

— Η Πόπη Γεωργίου Βασιλάκη, κόρη του Γεωργίου Χρόνη Βασιλάκη, και ο Μάνφρεντ Αμανατίδου Σύμφ, γερμανικής καταγωγής, τέλεσαν τους γάμους τους στην Παναγία Επάνω Χωριού Φουρνής. Ακολούθησε τραπέζι και γλέντι στις Λίμνες.

— Η Ελευθερία Ιωάννου Δοξάκη, καθηγήτρια, κόρη της Αφροδίτης Φουλεδάκη - Δοξάκη και ο Αλέκος Περιβολαράκης, οικονομολόγος, τέλεσαν τους γάμους τους στα Χανιά.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

— Η Ντόρα Κωστοπούλου, σύζυγος του Κώστα Νίκου Προκοπάκη, γιού του τελωνειακού Νίκου Προκοπάκη, γέννησε κοριτσάκι.

— Η Ελένη Γεωργίου Τσιχλή - Βασιλάκη, καθηγήτρια, γέννησε κοριτσάκι.

— Η Όλια Ελευθερίου Μπουραντά - Παρασκευοπούλου γέννησε αγόρι.

— Η Κατερίνα Τσαγκαράκη - Φουντουλάκη, κόρη του Εμμ. Τσαγκαράκη, γέννησε κοριτσάκι.

— Η Γεωργία Γωνιωτάκη - Προυσονιωτάκη, κόρη του Σταύρου Γωνιωτάκη, γέννησε αγοράκι.

ΝΕΟΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ

— Ο Εμμανουήλ Αντωνίου Ρουσάκης έλαβε πέρυσι το πτυχίο του Πολιτικού Μηχανικού του Εθνικού Μετσοβίου Πολυτεχνείου και αμέσως ανεχώρησε για μετεκπαίδευση στην Αγγλία.

— Ο Θεόδωρος Κουράνος και η Βίκυ Κουράνου, παιδιά της Ιωάννας Κουράνου - Τουτουδάκη, πήραν τα πτυχία τους από το Πανεπιστήμιο της Ρώμης, ο πρώτος της Ιατρικής και η δεύτερη της Φαρμακευτικής. Αναλαμβάνει μάλιστα τη διαχείριση του φαρμακείου τους.

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ 1993

Ο Παλαιοθοδώρου Παναγιώτης, γιος της Ιωάννας Ιωάν. Ζερβάκη, έδωσε εξετάσεις στις Πανελλήνιες 1993 και πέτυχε στη νοσηλευτική σχολή Αθηνών.

ΔΩΡΕΕΣ ΣΤΟ ΣΥΛΛΟΓΟ

Χρυσάνθη Παυλάκη - Παπατζανάκη 5.000 δρχ. Νίκος Προκοπάκης τελωνειακός 2.000. Μαρίνα Καφετζάκη - Μανδαλάκη 5.000. Ελευθερία Κορωνάκη - Κεφαλογιάννη και Ιωάννα Κορωνάκη - Μαυροφόρου 20.000. Λούλα Κυριακάκη - Κολυβάκη 10.000. Γιώργος Νίκου Βαρδαβάς 5.000. Εμμανουήλ Κων. Αγγελάκης 2.000. Νικόλαος Κων. Αγγελάκης 2.000. Μέλπω Τυράκη - Δαμανού 2.000. Καίτη Ζερβάκη - Χατζηαργυροπούλου 3.000. Μύρων Μαυρικιάκης 10.000. Κώστας Κυρ. Κυριακάκης 5.000.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Σοφία Βουκνυλάρη - Μαργαριτάκη, Μαρίκα Προκοπάκη - Μαργιολάκη, Λάμπης Προκοπάκης, Γιώργος Εμμ. Χειράκης πλήρωσαν τις συνδρομές τους.

ΜΕΓΑΛΗ ΔΩΡΕΑ ΣΤΟΝ Ι. ΝΑΟ ΑΓ. ΤΡΙΑΔΟΣ ΦΟΥΡΝΗΣ

Ένα κατάστημα 65 τ. μ. στη Λεωφόρο Γιαμαλάκη 8, στο Καμαράκι Ηρακλείου δώρησε η κ. Ελπινίκη Βουκνυλάρη ιατρού, στον Ι. Ναό Αγίας Τριάδας Φουρνής, αξίας 25.000.000 δρχ.

Το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο της Ενορίας αποδέχθηκε τη δωρεά και ακολούθησε η σχετική συμβολαιογραφική πράξη, η οποία καταχωρήθηκε στο Υποθηκοφυλακείο Ηρακλείου.

Μιλώντας στο Εκκλησ. Συμβούλιο ο Πρόεδρος του παπά-Εμμανουήλ Δρακωνάκης υπογράμμισε τα εξής:

Η παραπάνω δωρεά του καταστήματος στην Ενορία μας είναι μία φιλανθρωπική πράξη που τιμά τόσο την Ενορία μας, όσο και την δωρήτρια κ. Ελπινίκη Βουκνυλάρη, που ευχόμαστε να βρει μιμητές. Γι' αυτό εισηγούμαι με απόφαση του Εκκλησιαστικού μας Συμβουλίου:

1. Να ευχαριστήσουμε τη Δωρήτρια κ. Ελπινίκη Βουκνυλάρη για τη δωρεά της.

2. Να δημοσιεύσουμε το ευχαριστήριο στη δική μας εφημερίδα των «Φουρνιώτικων Νέων».

3. Να αναρτήσουμε τη φωτογραφία της δωρητριάς, με την ένδειξη της Ενεργείδος, στο εκκλησιαστικό μας γραφείο.

Το Εκκλησ. Συμβούλιο ενέκρινε την εισήγηση του Προέδρου του σχετικά με την έκφραση ευχαριστιών στη Δωρήτρια, όπως ακριβώς αναφέρονται σ' αυτήν.

Ο Πρόεδρος του Ε. Σ.

Π' Εμμανουήλ Δρακωνάκης

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Κύριοι του Συλλόγου Φουρνιωτών. Εκ μέρους των Ελληνικών Ταχυδρομείων, σας εκφράζω τις θερμές μας ευχαριστίες για την ουσιαστική σας προσφορά στην επισκευή του Ταχ. Γραφείου Φουρνής, του ποσού των 200.000 δρχ. Εκτιμούμε ιδιαίτερα τέτοιες ενέργειες, οι οποίες αποδεικνύουν και έμπρακτα το ενδιαφέρον και την αγάπη σας για τον Οργανισμό μας και ενισχύουν το δύσκολο έργο μας που είναι κατά κύριο λόγο, η εξυπηρέτηση του κοινού και η παροχή προς αυτό καλύτερων υπηρεσιών.

Μιχαήλ Μαρκαντωνάκης
Γενικός Διευθυντής ΕΛΤΑ

ΔΩΡΕΕΣ ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ

— Εις μνήμην Ελένης Εμμ. Ζερβάκη, αντί στεφάνου οι κάτωθι προσέφεραν για τη συντήρηση του Ι. Ναού Αγ. Τριάδας Φουρνής: Ο υιός της Γεώργιος Ζερβάκης 10.000 δρχ. και ο αδελφός της Κωνσταντ. Ρουμπελάκης 10.000.

— Εις μνήμην Μαρίας Μιχ. Τυράκη, αντί στεφάνου προσέφεραν στον Ι.Ν. Αγ. Τριάδος Φουρνής: Σταύρος Φαλκωνάκης δρχ. 20.000. Μαρία Μιχ. Φαλκωνάκη 10.000, Ευκλείδης Μιχ. Φαλκωνάκης και Ειρήνη Χατζάκη 10.000 και Δημήτριος Μιχ. Φαλκωνάκης 10.000. Το Εκκλησ. Συμβούλιο ευχαριστεί θερμά.

ΑΥΤΟΙ ΠΟΥ ΕΦΥΓΑΝ

— Χρυσόστομος Σουητανίδης. Πέθανε και κηδεύτηκε στο Καστέλλι.

— Νικόλαος Εμμαν. Οικονομάκης, πατέρας του Προέδρου του Συλλόγου Καστελλιανών «Ο Κέραμος». Πέθανε και κηδεύτηκε στο Καστέλλι.

— Ελένη Εμμ. Ζερβάκη (Καπετανίτσα), πέθανε στην Αθήνα και κηδεύτηκε στη Φουρνή.

— Χρυσάνθη Σταυρακάκη. Πέθανε και κηδεύτηκε στο Καστέλλι.

— Μαρία Μιχ. Τυράκη. Πέθανε στον Άγιο Νικόλαο και κηδεύτηκε στη Φουρνή.

— Μαρία Δημ. Ξυπόλητου - Φουντουλάκη, δασκάλα. Πέθανε και κηδεύτηκε στη Φουρνή.

— Γεώργιος Δημ. Νικητάκης. Πέθανε και κηδεύτηκε στο Καστέλλι Φουρνής.

— Ιωάννης Γεωργίου Βαρδαβάς, γιος του κρεοπώλη Γεωργίου Βαρδαβά. Πέθανε στη Γερμανία και κηδεύτηκε στο Καστέλλι (62 ετών).

— Ιωάννης Γεωργίου Χρονάκης, οφθαλμίατρος. Πέθανε στον Άγιο Νικόλαο και κηδεύτηκε στη Φουρνή.

— Μιχαήλ Ουσταγιαννάκης. Σκοτώθηκε και αυτοκινητικό ατύχημα και κηδεύτηκε στο Ηράκλειο.

— Δέσποινα Ευαγγέλου Παυλάκη, δασκάλα. Πέθανε και κηδεύτηκε στη Φουρνή.

— Άννα Σάββα Μπαρμπούνη. Πέθανε και κηδεύτηκε στο Καστέλλι.

— Θεοκλήνη Αγγελάκη, σύζυγος Νίκου Παναγιώτη Αγγελάκη. Πέθανε και κηδεύτηκε στη Φουρνή.

— Ανθούλα Ζορντού, πεθερά του συγχωριανού μας Εμμ. Γεωργίου Δρακωνάκη, Αξιωματικού Αεροπορίας. Πέθανε και κηδεύτηκε στην Αθήνα.

— Μαρία Παυλάκη - Λεμπιδάκη, συνταξιούχος Λυκείαρχης, καθηγήτρια από το 1955 στο Γυμνάσιο Νεαπόλεως. Πέθανε και κηδεύτηκε στη Νεάπολη.

ΜΑΡΙΑ ΦΟΥΝΤΟΥΛΑΚΗ ΞΥΠΟΛΗΤΟΥ (ΕΤΩΝ 61)

Άπονος ο Χάρωντας βγήκε για να περπατήσει άλλη μια φορά μέσα στους νέους Φουρνιώτες της Διοσποράς και είχε τη σκληρότητα ν' απλώσει το θανατηφόρο δρεπάνι του πάνω σε μια ιδιαίτερα εκλεκτή και αγαπητή συγχωριανή μας, τη δασκάλα Μαρία Σάββα Φουντουλάκη, σύζυγο του Αστυνομικού Δημητρίου Ξυπόλητου, για να κόψει τη ζωή της πριν εκείνη προφτάσει να ολοκληρώσει τα όνειρά της, τις ελπίδες της. Πιστή και αφοσιωμένη στην οικογένεια, την εκπαίδευση και την κοινωνία με το σταθερό χαρακτήρα, την ευγένεια και την εργατικότητα της, κέρδισε επάξια την εκτίμησή σ' όλα τα μέρη όπου εργάστηκε.

Ο Σύλλογός μας εκφράζει τη βαθειά του θλίψη και διαβιβάζει προς το σύζυγό της, τα παιδιά της και τους γονείς της, που είχαν την ατυχία να χάσουν δυο παιδιά τους τα εγκάρδια και ειλικρινή συλλυπητήρια και εύχεται η μνήμη της να είναι αιωνία και το χώμα που την σκέπασε εθαφρύ.

ΑΘΟΥΡΒΗ Η ΕΛΕΝΗ ΖΕΡΒΑΚΗ (Καπετανίτσα)

Πλήρης ημερών (90 ετών) και πλήρης αγαθών έργων και εθελουσών εξεδήμησε προς Κύριον. Αν και ολιγογράμματη, περίπτωση ίσως μοναδική για την περιοχή μας, επέλεξε ένα συγκεκριμένο φιλανθρωπικό έργο στους φτωχούς και πολύτεκνους που υπεραπούσε. Τα πάντα έκανε από ταπεινοφροσύνη και προσπαθούσε να μη γνωστοποιηθεί το έργο της.

Ξενοχωρίτσα (ήρθε από τις Βρύσες εφέβη, το γένος Ρουμπελάκη) και η κοινωνία μας την εκτίμησε και την αγάπησε. Και αυτή την αγάπη δεν την αγνόησε. Χάρισε στη Φουρνή τη σημαντική της παρουσία (73 χρόνια) και πρόσφερε την αδιάκοπη προθυμία και αμέριστη συμπαράσταση της σε ντόπιους και διερχόμενους. Σεμνή και λιτή, κράτησε με αταλάντευτη πίστη τις χριστιανικές αρχές και αξίες που πίστευε και τις μεταλαμπάδεψε και στα παιδιά της. Το ανοικτό της σπίτι, με τον άξιο σύντροφό της καπετάνιο, έδινε στον καθένα που διάβαινε το κατώφλι της, μια ανάσα ζωής, ένα απλόχερο δείγμα της ψυχικής της μεγαλωσύνης. Εμείς οι μικρότεροι θα έχουμε φωτεινό φάρο στη ζωή μας αυτή τη μάνα, την παραδοσιακή μάνα, τη μάνα της παλιάς λιτής εποχής.

Πολύς κόσμος την ξεπροβόδιζε στο μεγάλο της ταξίδι. Τα φιλόξενα χώματα της Φουρνής την κέρδισαν οριστικά, μετατρέποντας μια πολυχροννη μετοικεσία σε παντοτινή παραμονή, όπως θα είναι και η μνήμη της παντοτινή.

Η αρχή της «Μακάριον εστί διδόναι ή λαμβάνειν», που ήταν και αρχή του αιμνήστου συζύγου της, ας γίνει κτήμα όλων των νεωτέρων.

Κ. Δ.

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΠΑΥΛΑΚΗ

Ο συνταξιούχος δάσκαλος, φίλος της Φουρνής Τσαγκαράκης Εμμανουήλ, κάτοικος Αθηνών, εκφράζει με επιστολή στο Σύλλογο τη θλίψη του για το θάνατο της συναδέλφου του Δέσποινας Παυλάκη, με την οποία υπηρέτησε στο Δ. Σχολείο της Δρακώνας Χανίων και διαβιβάζει τα ειλικρινή και εγκάρδια συλλυπητήρια προς τους οικείους της.

«Είχε νυμφευθεί, γράφει, την εκπαίδευσκαι και με την εργατικότητα, την αποδοτικότητα, την ανιδιοτέλεια και το ήθος της προώθησε τους σκοπούς της αγωγής. Πάντα είχε ανησυχίες για την ταλαιπωρημένη μάνα της, που δεν μπορούσε από μακριά να της συμπαρασταθεί. Στέλνω από τη συλλογή μου ένα δικό της ποίημα που είχε απαγγείλει μαθήτριά της δια να δημοσιευτεί στα Φ.Ν.

(Επόμενη σελίδα).

ΠΡΟΣΟΧΗ

1. Ο Σύλλογός μας εκφράζει τις θερμές ευχαριστίες του προς την Ταμία του Συλλόγου στο Ηράκλειο Μαρία Μαυρικάκη, σύζυγο Θεόδωρου Σιμπούλου, γιατί με την ανελλιπή παρουσία της στο Κατάστημα του συζύγου της και τη θερμή αγάπη προς τη γενέτειρά της έχει συμβάλει σημαντικά στην οικονομική ενίσχυση του Συλλόγου μας.

Όσοι ενδιαφέρονται για να πληρώσουν τις συνδρομές και τις δωρεές στο Σύλλογο θα απευθύνονται σ' αυτήν ή στο σύζυγό της, που πράγματι και αυτός επιδεικνύει το ίδιο ενδιαφέρον.

Η Δ/ση τους είναι: Κατάστημα Εμπόριο - Αντιπροσωπείες - Φωτισμοί, Βικέλα 15 Πλατεία Κορνάρου, Ηράκλειο Κρήτης Τ.Κ. 71201, τηλ. 241217, Fax 242828.

2. Ταμίας στη Φουρνή και Άγιο Νικόλαο είναι ο γεωπόνος Νίκος Φουντουλάκης, τηλ. Φουρνής 32653, τηλ. Αγ. Νικολλάου 23243.

3. Ταμίας Χανίων είναι η συγχωριανή μας παιδίατρος Σοφία Τυράκη, τηλ. 0821 - 50237.

4. Ταμίας Ρεθύμνου είναι ο δάσκαλος Μιχαήλ Γεωργίου Κυριακάκης 0831 - 22005.

Όσοι οι συνδρομητές μπορούν, εκτός από τους παραπάνω, να απευθύνονται και στα γραφεία του Συλλόγου ή στα μέλη του Δ.Σ. του Συλλόγου. Μπορούν επίσης να καταθέτουν τις συνδρομές τους στο λογαριασμό της Αγροτικής Τράπεζας 276 - 016234 - 93 με την υποχρέωση να μας ενημερώνουν τηλεφωνικά ή να μας ταχυδρομούν την απόδειξη κατάθεσης της Τραπεζής.

- Ιστορικές σελίδες - Συνεργασίες αναγνωστών - Προγράμματα

ΣΤΗ ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΕΥΑΓ. ΠΑΥΛΑΚΗ

Στο Νοσοκομείο του Αγίου Νικολάου άφησε την τελευταία της πνοή μια ακόμη δασκάλα της παλαιάς φρουράς των εκπαιδευτικών της Φουρνής, η Δέσποινα Παυλάκη.

Την κηδεία της που έγινε στο Ναό του Μιχαήλ Αρχαγγέλου παρακολούθησε όλη η κοινωνία της Φουρνής, πολλοί από τη Σητεία, την Ιεράπετρα και τα χωριά της γύρω περιοχής.

Η μεταστάσα υπηρέτησε ως δασκάλα και διευθύντρια σε Δημ. Σχολεία των Νομών Χανίων και Λασιθίου. Κατά τη μακρά διάρκεια της υπηρεσίας της υπήρξε ακούραστη παιδαγωγός και ήταν αφοσιωμένη στα εκπαιδευτικά της καθήκοντα. Είχε ηθικές αρχές και επιβλητική προσωπικότητα, αγαπούσε τους μαθητές της και τους συνανθρώπους της και το πέρασμά της από τα εκπαιδευτήρια άφησε τις καλύτερες εντυπώσεις. Ως συνταξιούχος προσέφερε καλές υπηρεσίες στο κοινωνικό σύνολο και στην εκκλησία. Μεταξύ των θεάρεστων έργων της ήταν και η εξ ολοκλήρου ανακαίνιση με δαπάνες της του παλαιού ναού του Αρχαγγέλου Μιχαήλ, καθώς και του ιστορικού ναού του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου, σε συνεργασία με την κ. Ευαγγελία Βουκνυλάρη, που υπήρξαν πρωτεργάτριες και σε άλλες δαπάνες διακόσμησης και εξωραϊσμού εκκλησιών της γενέτειράς των Φουρνής.

Επί της σορού της μεταστάσης κατατέθηκαν πολλά στεφάνια. Ας είναι αιωνία η μνήμη της και ελαφρύ το χώμα που την σκέπασε.

Στα αδέρφια της, τους λοιπούς συγγενείς της και ιδιαίτερα τον αδελφό της Εμμανουήλ Παυλίδη, συνταξιούχο Λυκειαρχη, θερμά συλλυπητήρια. (Γ. Α. «ΑΝΑΤΟΛΗ»)

ΓΙΑΝΝΗΣ ΧΡΟΝΑΚΗΣ, Οφθαλμίατρος.

Σε ηλικία 81 ετών πέθανε ο Ιωάννης Χρονάκης, οφθαλμίατρος. Γόνος της Φουρνής, της μεγάλης μάνας των επιστημόνων και των πνευματικών ανθρώπων, ο Ιωάν. Χρονάκης είχε όλα τα χαρίσματα της γενέθλιας γης: την επιστημοσύνη, την ευγένεια, το πάθος για τα κοινά. Και προσέφερε πολλές υπηρεσίες στην κοινωνία μας και ως γιατρός και ως πνευματικός άνθρωπος.

Ως Πρόεδρος επί 15ετία της Πολιτιστικής Εταιρείας Ανατολικής Κρήτης δημιούργησε, μαζί με άλλους εκλεκτούς συνεργάτες, το Λαογραφικό Μουσείο Αγ. Νικολαίου, το οποίο αποτελεί μια ζωντανή μαρτυρία για την πολιτιστική και λαογραφική παράδοση του τόπου μας. Εχρημάτισε επίσης μέλος του Ιατρικού Συλλόγου Λασιθίου και όλων των τοπικών επιστημονικών και πνευματικών σωματείων και προσέφερε πολλή στην πνευματική και πολιτιστική ανάπτυξη και πρόοδο του τόπου. Ήταν παρών σε κάθε εκδήλωση τοπικού Σωματείου και οι ιδέες και οι προτάσεις του ακούγονταν πάντα με σεβασμό και ενδιαφέρον, διότι έδιναν λύσεις. Ευτύχησε να αποκτήσει καλή οικογένεια και να καμαρώσει τα παιδιά του να διαπρέπουν στην κοινωνία και έφυγε ήσυχος ότι εξεπλήρωσε το καθήκον του στον τόπο που τον γέννησε.

Η κηδεία του έγινε από τον Καθεδρικό Ναό της Αγίας Τριάδος, χοροστατούντος του Σεβ. Μητροπολίτου Πέτρας κ. Νεκταρίου και την παρακολούθησε πλήθος κόσμου απ' όλη την περιοχή. Στη συνέχεια, η σορός του διεκομίσθη στη Φουρνή για ενταφιασμό στον οικογενειακό τάφο.

Στη σύζυγο και τα παιδιά του εκληπόντος καλού φίλου απευθύνουμε θερμά συλλυπητήρια. (Γ. Α. «ΑΝΑΤΟΛΗ»).

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΡΩΝΑΚΗΣ, ένα άστρο από τα τόσα άστρα που έδωσε στον ανθρώπινο και επιστημονικό ουρανό της Ελλάδας η Φουρνή.

(Από την επίσκεψη στο Κοιμητήριο της Φουρνής του Σ. Γιαννακάκη, συναδέλφου του στην Υπηρεσία Πληρωμών Νοσηλείων Αθηνών, μια υπηρεσία ποθυρήθμων υπαλλήλων, όπου ο Γιάννης με τις ηθικές και διοικητικές αρετές του κέρδισε την αγάπη και εκτίμηση των συναδέλφων του).

Φουρνή, ένας τόπος με μεγάλο ειδικό βάρος, ένα μυθικό χωριό για όσους δεν το έχουν γνωρίσει και ακούγεται σεαφηγηματικές περιγραφές, ένας χώρος που έδωσε τόσα άστρα στον ανθρώπινο και επιστημονικό ουρανό της Ελλάδας. Ένωσα λοιπόν την υποχρέωση να την επισκεφθώ για να γνωρίσω τη γενέτειρα ενός μεγάλου αστεριού, ενός ανθρώπου που αγάπησε με πάθος την υπηρεσία του και αγαπήθηκε απ' όλους ανεξαιρέ-

τως τους συναδέλφους του, του ΓΙΑΝΝΗ ΚΟΡΩΝΑΚΗ.

Λίγα λουλούδια, μερικές συγκινήσεις, ένα μνημόσυνο θ' αποτελούσε ένα μικρό φόρο τιμής. Ήταν ένα Κυριακάτικο πρωινό, όταν βρέθηκα στην είσοδο του λεκανοπεδίου της Φουρνής. Από εκεί αντίκρισα τα τρία χωριά της και την επιβλητική εκκλησία της Αγίας Τριάδας. Όμως η σκέψη μου βρισκόταν στο Περιβόλι της Ειρήνης. Εκεί θα συναντούσα το φίλο μου το Γιάννη, που η αγάπη μου γι' αυτόν με έπειθε ότι δεν έφυγε, γιατί είχε κάτι το ξεχωριστό: το προνόμιο της αθανασίας.

Η θέα της προτομής του στο Περιβόλι της το βλέμμα του έπεσε πάνω μου. Μου φάνηκε ότι με την παρουσία μου, στη σκέψη του ζωντάνευαν οι αναμνήσεις και οι θύμησες της υπηρεσιακής μας ζωής που τη φλόγιζαν οι όμορφες σκέψεις του, η δίψα του για υψηλούς στόχους με οργάνωση, δικαιοσύνη και εργασία. Ήταν έτοιμος να κλάψει και με μια εγκάρδια χειραψία να με σφιχταγκαλιάσει για την τιμή που του έκανα να τον επισκεφθώ. Αλήθεια, Θεέ μου, πόση ψυχική δύναμη έκρυβε μέσα του, πόση δύναμη που του έδινε το θάρρος και την αγωνιστικότητα στην πάλη με την αντιξοότητα και το πέρασμά του σε δύσκολους ατραπούς. Θυμήθηκα τη φυσική ευγένειά του και την ικανότητα να ξεπερνάει τις αντιξοότητες με αξιοπρέπεια και υψηλό αίσθημα ευθύνης. Γιατί ποτέ στ' αλήθεια δεν επιδίωξε την προβολή του και δε θέλησε να εξαγγυώσει με τίτλους και ανταμοιβές τις αναμφισβήτητες υπηρεσιακές του περσολιές. Παρέμεινε βαθιά ανθρωπίνος με άσβηστο το χαμόγελο και πάντα ακούρατος. Διατήρησε πάντα τη μετριοφροσύνη και σεμνότητα του ανθρώπου που ήθελε πρώτα να είναι συνεπής προς τις ηθικές και ανθρωπίνες αξίες. Η αγάπη, η κατανόηση, η συντροφικότητα και η ανθρωπινή συμπαραστάση του ήταν βίωμά του. Ήθελε, η τόσο ευαίσθητη οικονομική υπηρεσία που προϊστάτο, να είναι μηχανή που να μη σταματάει και να μπαίνει ολοένα σε μεγαλύτερη λειτουργία και γρηγορότερους ρυθμούς. Ενδιαφερόταν με προσωπικές θυσίες για την αρμονία και αξιοκρατία της υπηρεσίας του. Πίστευε πολύ στην αξία της εργασίας γιατί, όπως έλεγε, αυτή προστατεύει τον άνθρωπο από την ανία και τη διαφθορά. Μας θύμιζε αυτό που έλεγε ο Σαίξπηρ: «Ο αληθινός και τίμιος εργάτης κερδίζει τίμα αυτό που τρώει, αγοράζει τίμα αυτό που φορά, δε μισεί κανένα, δε φθονεί τον ευτυχισμένο και χαιρείται όταν οι άλλοι είναι καλά».

Ήταν ένα ανήσυχο μυαλό, που δε σταμάτησε ποτέ, παρά τα προβλήματα της υγείας του, να φροντίζει για την υπηρεσιακή και πνευματική αρτιότητα και την τελειότερη μόρφωσή του.

Αυτά τα λίγα λόγια αισθάνθηκα την υποχρέωση, φίλε Γιάννη, να σου τα γράψω, όταν συνειδητοποίησα ότι δεν μπορούσες να εκφραστείς σαν αποχαιρετισμό, έχοντας την πεποίθηση πως για τους «ζωντανούς» νεκρούς ταιριάζει πάντα η αλήθεια.

ΣΧΕΤΙΚΟ ΜΕ ΤΗ ΓΙΟΡΤΗ ΤΗΣ ΜΗΤΕΡΑΣ

«Τα Φ.Ν. δημοσιεύουν απόσπασμα επιστολής συγχωριανής για να τιμήσουν την ηρωίδα μάνα που μέχρι τώρα είναι αλήθεια δεν είχαν δυστυχώς αναφέρει σε δημοσιεύματά τους:

«ΧΑΘΗΚΕ Η ΜΑΝΑ, ΧΑΘΗΚΕ ΤΟ ΧΑΜΟΓΕΛΟ».

Την πρώτη Κυριακή του Μαΐου, γιορτή της Μητέρας, έτυχε να βρεθώ στη νεκρώσιμη ακολουθία ενός προσφιούς μου προσώπου, μιας υποδειγματικής μάνας, παρέα με μια ομάδα από συγχωριανές.

Ήταν η στιγμή που η χορωδία είχε σωπάσει για να ακούσει από τη βροντώδη φωνή του παπά η ματαιότητα των ανθρωπίνων... Δίπλα μου βρισκόταν μια κυρία που συνεχώς σκούπιζε τα κατακόκκινα κλαμμένα μάτια της με ένα κεντημένο μαντηλάκι. Είχε κάτασπρα μαλλιά και κρατούσε στο χέρι ένα κεράκι.

Αίφνης ήρθε στο νου μου μια παρόμοια Φουρνιώτικη σκηνή από το θάνατο της μητέρας μου: Η Αγία Τριάδα ήταν ντυμένη με πόνο και λουλούδια, η μεγάλη παρουσία των ανθρώπων δικαίωναν την αγάπη και εκτίμηση στο πρόσωπό του και την οικογένειά της με έκδηλο τον πόνο και τη θλίψη τους.

Με την άκρη του ματιού την τελευταία στιγμή, του τελευταίου ασπασμού, είδα τον κόσμο να θρηνεί τη μάνα που έφυγε, τη δημιουργική γυναίκα, το μεγαλείο και τη λάμψη της. Το όραμα αυτής της μαύρης ημέρας θα με συνοδεύει πάντα.

Ντροπιόστικα, όταν άθελά μου αντιλήφθηκα ότι τίποτα δε θα μπορούσε να απαλύνει τον πόνο μου και βροντοφώναξα: «Χάθηκε η μάνα, χάθηκε το χαμόγελο».

Έκτοτε ο Μάης μήνας, ο μήνας της χαράς και των λουλουδιών, ο μήνας της αγάπης άπλωσε επάνω μου σα γκρι μαύρο σύννεφο, τις φτερούγες του για να σκεπάσει την καρδιά μου και να αυξήσει τους στεναγμούς μου.

Με αυτή τη θύμηση, η Φουρνή και η μάνα μου είναι πάντα στη σκέψη μου.

ΠΟΙΗΜΑ ΤΗΣ ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ ΠΑΥΛΑΚΗ

ΣΤΗ ΓΙΟΡΤΗ ΤΗΣ ΜΗΤΕΡΑΣ

*Της μάνας και σήμερα και τούτη η γιορτή
κι ας ακουστεί πάλη ξανά στην οικουμένη
πως είναι λίγα όσα γι' αυτήν έχουν γραφτεί
και πάντα θάχει κάτι να προσμένει!
Ποιά πρώτη έδωσε το πρώτο το φιλάκι
και ποιά μας σκούπισε το πρώτο μας το δάκρυ;
Ποιά με λαχτάρα και συγκίνηση μεγάλη
μας πρωτομίλησε, μας είπε τι είν' αγάπη;
Με τί συγκίνηση ακούγεται στ' αυτιά μου
αυτή η λέξη πούχω χρόνια να την πω
που μόνο τώρα πια τη βλέπω στα όνειρά μου
τη Μάνα αυτή που δεν θα πάψω ν' αγαπώ!
Πόσες θυσίες, πόσα δάκρυα και πίκρες
Μάνα δεν πέρασες σε τούτη εδώ τη γη
κι όμως εσύ ποτέ κουράστηκα δεν είπες
πάντα η ματιά σου ήταν αγάπη και στοργή.
Την κάθε μέρα μας την χρωστάμε στις μανάδες
κάθε παιδί χρόνια πολλά και πάλη ας πει
τι σημασία αν είναι κίτρινες ή μαύρες;
Είναι αυτές που μας χάρισαν τη ζωή!*

ΕΡΗΜΟ ΧΕΙΜΩΝΙΑΤΙΚΟ ΧΩΡΙΟ

Στη γειτονιά δε ζουν παιδιά, νέοι, λεβέντες, κόρες
παρ' ένας γέρος, μία γριά που περιμένουν ώρες.

Στις μικραυές και στα αλώνια πια τώρα δεν ακούς φωνές
γιάστρες δε βλέπεις στα μπαλκόνια, παράθυρα και πόρτες ανοιχτές.

Πάνε ο κισσός, ο κατηφές, τα γιασεμιά, οι κληματαριές
εύοσμα άνθη απ' αμυγδαλιές και οι αράχνες γύρω κθαρωτές.

Τώρα ένας γέρος μία γριά κοντά εκεί στην παραστιά
παντέρημοι και μόνοι, ούτε παιδί ούτε εγγόνι.

Κάτω η αυλή χορταριαστή, γεμάτη φίδια, ποντικοί
μόνοι νοικοκυραίοι αυτοί κι η κουκουβάγια κθαίει.

Μέσ' το σκοτεινό μηδέν παιδιά, δέκα γερόντους η εκκλησιά
σβήνει η ζωή σ' έρημο χωριό, που μένει έρημο, μοναχό.
Καταραμένη γίγα πόλη εμάζεψες τη νιότη όλη!

Κ. Δρακωνάκης

ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΧΟΡΩΔΙΑ

Η πρότυπος Βυζαντινή Χορωδία Αθηνών υπό τη διεύθυνση του
συμπatriώτη μας καθηγητού και πρωτοψάλτου Αγ. Νικολαίου Αχαρ-
νών Κομπανάκη Γεωργίου παρουσίασε στον κινηματογράφο ΠΑΛΛΑΣ
στα πλαίσια του 5ου Φεστιβάλ Βυζαντινής Μουσικής, Βυζαντινούς
ύμνους. Την εκδήλωση παρακολούθησε το Δ.Σ. του Συλλόγου μας και
πολλά μέλη του.

Στον ανωτέρω μουσικοσυνθέτη φίλο της Φουρνής μας, ο Σύλλογος
εκφράζει συγχαρητήρια και του εύχεται πάντα νέες επιτυχίες.

ΤΑ ΔΥΟ ΔΑΚΡΥΑ

*Από τη γη δυο δάκρυα σωστά μαργαριτάρια
ανέβηκαν και στάθηκαν στου Πλάστη τα ποδάρια
κι είπε το πρώτο τρέμοντας μπροστά στο θείο θρόνο
εμένα μ' έβγαλε η καρδιά για το δικό της πόνο.*

*Κι ο Πλάστης αποκρίθηκε, ούτε στιγμή μη χάνεις
σύρε να γίνεις βάρσσο τον πόνο της να γεινάνεις.
Κι είπε και τ' άλλο τρέμοντας μπροστά στο θείο θρόνο
εμένα μ' έβγαλε η καρδιά για κάποιο ξένο πόνο.*

*Κι ο Πλάστης αποκρίθηκε, εσύ κοντά μου μείνε
της ευσπλαχνίας τα δάκρυα δικά μου δάκρυα είναι.*

(Από τη συνταξιούχα δασκάλα Αθηνά Ζερβάκη)

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

Συγχωριανός μας με επικριτικές διαθέσεις για το χωριό μας επηρεασμένος από προσωπικά και οικογενειακά βιώματα, όπως έλεγε, γράφτηκε στο Σύλλογο ενός φίλου του ενισχύοντας τον οικονομικά με 50.000 δρχ., ενώ για τη Φουρνή μας αδιαφορούσε.

Μάλιστα προσπαθούσε στις συζητήσεις ν' αποδείξει πόσο ζηλιάρηδες είμαστε οι χωριανοί, να μας επισημάνει ότι η ζήλια είναι ήπιασμα που εκτρέφει το μίσος και να μας διδάξει πως η επικοινωνία του με το νέο Σύλλογο έγινε για να δει πώς κατακτιέται η αγάπη παίρνοντας ταυτόχρονα διδόμενα ηθικοπαιδαγωγικά.

Ένα μήνα έμεινε δόκιμος, ώπου άρχισε να συλλογάται Φουρνιώτικα και να εκφράζει την ανεπίτητη χαρά του για το δικό μας Σύλλογο.

Αυτό το σχόλιο δεν καταχωρίζεται ως αντιπαράθεση μαζί του, ούτε ακυρώνει τα αισθήματα της απεριόριστης αγάπης που τρέφει ο Σύλλογος για όλους ανεξαιρέτως τους Φουρνιώτες και φίλους της Φουρνής.

ΜΙΑ ΑΠΑΙΣΙΟΔΟΞΗ ΠΡΟΒΛΕΨΗ

Ο Σύλλογός μας είναι ένας «φθίνων» Σύλλογος. Το είπε σε κάποια παρέα μας κάποιος συγχωριανός μας.

Το μήνυμα αυτό άπλωσε σ' αυτή νεκρική σιγή. Όλων οι ραχοκοκαλιές, άρχισαν να παγώνουν. Αυτό το «φθίνων» Σύλλογος ηχούσε σ' αυτιά μας σαν το «δεύτερο τελευταίο ασπασμόν» για ένα Σύλλογο που όπως παρουσιάζονταν από το Δ.Σ. έσφυζε από ζωή, χαρά και αισιοδοξία.

Το ρήμα «φθίνω» σημαίνει ελαττούμαι συνεχώς, τελειώνω, είτε κάποιος τρομαγμένος της συντροφιάς και συνέχισε.

— Δηλαδή δε θα ξανασυναντηθούμε ποτέ πιά!! Πέθανε ο Σύλλογος, δεν θα ξανακυκλοφορήσουν τα «Φ.Ν.»!!

— Θα το δείξει η επόμενη μέρα, οι αχαιρείες του Αυγούστου, τα άτομα που θα επιλεγούν και ο βαθμός που θα συμπαρασταθούν σ' αυτά ηθικά και υλικά τα μέλη του Συλλόγου είτε ο κ. συνομιλητής και συνέχισε:

— Σαν ιδέα ο Σύλλογός μας θριαμβεύει με τη συσπείρωση και ενότητα των μελών, οικονομικά φθίνει με το μικρό ταμειακό υπόλοιπο και την αδιαφορία μερικών μελών του.

Με αυτή τη διευκρίνιση όλων η καρδιά πήγε στη θέση της και ομόφωνα είπαν ότι θα βοηθήσουν όλοι προς την κατεύθυνση αυτή.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΗ

Η μικρογραφία γραφή κυρίως στη «Στήλη των αναγνωστών» που είναι δυσανάγνωστη για όσους έχουν μεγάλη ηλικία και πρόβλημα όρασης, η αποφυγή της δημοσίευσης εικόνων, φωτογραφιών και σταυρολέξων οφείλεται στη μεγάλη δαπάνη των «Φ. Ν.»; Μήπως για να αυξηθούν τα έσοδα του Συλλόγου θα έπρεπε να εκδοθεί ειδικό ημερολόγιο του και να παραχωρηθεί χώρος για διαφημίσεις στα «Φ.Ν.»;

Αναγνώστης μας με μεγάλο ενδιαφέρον για τη βελτίωση της εφημερίδας μας και τη σύμφιση των σχέσε-

ων του Συλλόγου και των φίλων του προτείνει να καθιερωθούν δύο νέες καινοτομίες: Την παρουσίαση των υποδείξεων και παραπόνων των μελών του Συλλόγου (έστω μεταξύ σοβαρού και αστείου) και τη δημοσίευση ενός Φουρνιώτικου Σταυρολέξου, τόσο στις λέξεις όσο και στην διατύπωση του. Μας ταχυδρόμησε μάλιστα ένα σταυρολέξο για δημοσίευση.

Είναι προς τιμήν του Συλλόγου μας που παρουσιάζει πολλές φορές όχι μεγαλόσημους και διπλωματούχους συγχωριανούς αλλά απλούς ολιγογράμμτους λιτούς οικογενειακά και κοινωνικά αξιόλογους, γιατί σ' αυτούς στηρίχθηκαν οι αξιόλογες νεότερες γενεές.

Αγαπητοί μας Γιώργο Πρατσίνη και Γιώργο Αγγελάκη, σας ευχαριστούμε θερμά για τις ωραιότητες και μοναδικές φωτογραφίες που μας στείλατε. Τέτοιες φωτογραφίες νομίζουμε ότι θα πρέπει να κοσμούν το Λαογραφικό Μουσείο της Φουρνής όποτε γίνει.

Η ταχυδρόμηση χρημάτων σε φάκελλο αλληλογραφίας δεν είναι η ενδεδειγμένη λύση γιατί δεν φτάνει πάντα στον αποδέκτη. Ας το έχουν υπόψη του οι αναγνώστες που καταφεύγουν σε τέτοιες λύσεις.

Για τη διόρθωση και τη σύνταξη των «Φ.Ν.» θυμάμαι παλιότερα ενδιαφερόταν η Φιλολόγος Ευαγγελία Ζερβογιάννη. Την ύλη της την έστειλναν στη Θεσσαλονίκη. Τότε έβγαίνε ένα φύλλο με απλή πληροφόρηση. Τώρα με τις 6 σελίδες και την ποικιλία της ύλης, απ' ό,τι πληροφορούμαι, οι ειδοποιούμενοι για τον έλεγχο στο τυπογραφείο δεν δείχνουν κανένα ενδιαφέρον. Δικαιολογημένο παράπονο του υπεύθυνου. Τι να πει κανείς!!

Η αλματώδης άνοδος των παραγόντων κινδύνου και της νοσηρότητας των Ισχαιμικών Καρδιαγγειοπαθειών τα τελευταία χρόνια σε τμήματα του Ελληνικού πληθυσμού

Τα καρδιαγγειακά νοσήματα ή Ισχαιμικές Καρδιαγγειοπάθειες (στεφανιαία νόσος ως ισχαιμία μυοκαρδίου και έμφραγμα μυοκαρδίου - Αγγειακά εγκεφαλικά επεισόδια, άλλες αθηροσκληρωτικές αγγειοπάθειες όπως διαβητική αλωχρότητα των κάτω άκρων, αθηρωματική στένωση καρωτιδίων και ανευρύσματα αορτής) αποτελούν σήμερα στη χώρα μας την πρώτη αιτία νοσηρότητας και θνητότητας.

Η συνεχιζόμενη τα τελευταία χρόνια αύξηση των καθώς και των αιτιοπαθογενετικών αιτιών (παραγόντων κινδύνου) που θεωρούνται υπεύθυνα για την πρόκλησή τους (Υπερχοληστερολαιμία, Αρτηριακή Υπέρταση, Κάπνισμα σιγαρέττων, Σακχαρώδης διαβήτης, άγχος, μειωμένη φυσική άσκηση, παχυσαρκία κλπ.) φαίνεται ότι σχετίζεται με τις αλλαγές στον τρόπο ζωής και διατροφής που έχουν συμβεί τις δύο τελευταίες δεκαετίες στη χώρα μας.

Τα παλιά χρόνια (κατά τη δεκαετία του 1940) σε μία εκτεταμένη επιδημιολογική μελέτη που έγινε σε πληθυσμό της Κρήτης (υπό την αιγίδα της Rockefeller Foundation) αναφορικά με την κατάσταση υγείας, διατροφής κλπ συνθηκών διαβίωσης, διαπιστώθηκε ότι τα Καρδιαγγειακά νοσήματα ήταν σπάνια στην Κρήτη. Η σπανιότητα αυτή των καρδιαγγειοπαθειών αποδόθηκε κατά ένα μεγάλο μέρος στο υγιεινό διαίτημα των Κρητών που ήταν πλούσιο σε ειλιές, ελαιόλαδο, λαχανικά, όσπρια, μέλι, καρύδια και πτωκό σε κατανάλωση κρέατος και τυριού. Αργότερα, προς το τέλος της δεκαετίας του 1950 (1957 - 1960) έγινε μία διεθνής πολυκεντρική μελέτη: Η Στεφανιαία νόσος σε επτά χώρες (Coronary Heart Disease in Seven Countries) στην οποία συμμετείχε και η Ελλάδα με αγροτικά πληθυσμιακά δείγματα από Κρήτη και Κέρκυρα. Στη μελέτη αυτή διαπιστώθηκε ότι τα Καρδιαγγειακά νοσήματα και ιδιαίτερα η Στεφανιαία νόσος εξακολουθούσαν να είναι σπάνια σε αγροτική περιοχή της Κρήτης αλλά σπάνια επίσης ήταν και σε αγροτική περιοχή της Κέρκυρας. (Η νοσηρότητα της Στεφανιαίας νόσου στις περιοχές αυτές Κρήτης και Κέρκυρας ήταν μόλις 0,60% ενώ κοινή περίπτωση αγγειακού εγκεφαλικού επεισοδίου ή άλλης σημαντικής αθηροσκληρωτικής αγγειοπάθειας δεν παρατηρήθηκε μεταξύ των εξετασθέντων ανδρών ηλικίας από 40-59 ετών). Παράλληλα σε χαμηλά επίπεδα βρέθηκε και ο επιπολασμός (συχνότητα) βασικών παραγόντων κινδύνου της Στεφανιαίας νόσου όπως α) της αυξημένης κολληστερόλης αίματος και β) της Αρτηριακής Υπέρτασης. Η σπανιότητα των καρδιαγγειοπαθειών και ο χαμηλός επιπολασμός παραγόντων κινδύνου της Στεφανιαίας νόσου στα αγροτικά αυτά πληθυσμιακά δείγματα της Ελλάδας ήταν σε αντίθεση με ό,τι συνέβαινε στην ίδια χρονική περίοδο, σε άλλες αναπτυγμένες χώρες του κόσμου (ΗΠΑ, Φινλανδία, Σουηδία, Σκωτία, Γερμανία κλπ.) όπου η νοσηρότητα και η θνητότητα από Καρδιαγγειοπάθειες καθώς επίσης και οι αιτιοπαθογενετικοί παράγοντες κινδύνου των παθίσεων αυτών, είχαν διαπιστωθεί σε υψηλά επίπεδα.

Το γεγονός αυτό οφειλόταν κατά ένα μεγάλο μέρος στο ότι αφενός το διαίτημα των κατοίκων των αγροτικών αυτών περιοχών της Ελλάδας εξακολουθούσε να είναι απλό και υγιεινό (όπως της δεκαετίας του 1940) και αφετέρου εξαιτίας του υγιεινού τρόπου διαβίωσης (αγροτική ενασχόληση με αυξημένη φυσική δραστηριότητα χωρίς ιδιαίτερο άγχος και stress σε φυσικό και χωρίς ρύπανση περιβάλλον).

Με την πάροδο όμως των ετών και από τα μέσα της δεκαετίας του 1970 (Αυγ. 1975 και Ιαν. - Φεβ. 1976) σε μια επιδημιολογική μελέτη σε μέσης ηλικίας άνδρες αγροτικής και βιομηχανικής περιοχής Φωκίδας και Βοιωτίας καθώς και σε εργάτες βιομηχανίας περιοχής Αθηνών (Δ. Αθανασιάδης και συν.) διαπιστώθηκαν σημαντικές μεταβολές αφενός ως προς το είδος της διατροφής που ήταν συγκριτικό με

παλαιότερα χρόνια, πλουσιότερη σε κρέας και προϊόντα γάλακτος και αφετέρου ως προς αρκετούς παράγοντες κινδύνου της στεφανιαίας νόσου (αυξημένη κολληστερόλη, κάπνισμα, παχυσαρκία, Αρτηριακή Υπέρταση) που επίσης εμφανιζόταν σε αυξημένη συχνότητα. Επακολούθησε κατά το δεύτερο ήμισυ της δεκαετίας του 1970 (1976 - 1978 και 1978 - 1980) μια εκτεταμένη Επιδημιολογική μελέτη των Καρδιαγγειοπαθειών αντίστοιχα σε μεγάλα επαγγελματικά δείγματα Αθηνών και ευρύτερης περιοχής της νήσου Σαλαμίνας (Σπ. Κριτσίκης και συν.). Στη μελέτη αυτή διαπιστώθηκαν αφενός η αυξημένη συχνότητα (επιπολασμός) βασικών παραγόντων κινδύνου της στεφανιαίας νόσου (Αρτ. Υπέρταση = 32,5%, Υπερχοληστερολαιμία = 44,6%, Κάπνισμα σιγαρέττων σε βαρείς καπνιστές = 34,0%) και αφετέρου μια παράλληλη αύξηση της νοσηρότητας από στεφανιαία νόσο (=7,0%) στη συνέχεια, κατά τη δεκαετία του 1980, έγινε μία άλλη επιδημιολογική μελέτη σε αστικό ανδρικό πληθυσμό της Κρήτης σχετικά με τη διερεύνηση παραγόντων κινδύνου της Στεφανιαίας νόσου (Α. Καφάτος και συν.). Στη μελέτη αυτή διαπιστώθηκε ότι μετά πάροδο 25ετίας (1960 - 1985) είχε συμβεί μια δραματική αλλαγή στο παλιό παραδοσιακό Κρητικό διαίτημα που είχε γίνει πλούσιο σε κατανάλωση κρέατος και προϊόντων του γάλακτος ενώ είχε ελαττωθεί η κατανάλωση φρούτων, λαχανικών, πατάτας και ψωμιού σε συνέπεια το διαίτημα αυτό να είναι περιεκτικότερο σε κεκορεσμένα (παρά σε μονοακόρεστα) λιπαρά οξέα από τα οποία, ως γνωστόν, συντίθεται κολληστερόλη του αίματος. Παράλληλα εις τους εξετασθέντες επιβεβαιώθηκε η αύξηση της κολληστερόλης αίματος.

Επιπλέον, στην ίδια μελέτη, βρέθηκε ελάττωση της φυσικής δραστηριότητας των ανδρών. Ανάλογα ευρήματα, ως προς την αύξηση του επιπολασμού (συχνότητας) παραγόντων κινδύνου της στεφανιαίας νόσου, κατά την ίδια περίπου χρονική περίοδο (δεκαετία του 1980), διαπιστώθηκαν και σε μία άλλη επιδημιολογική μελέτη σε αστικό πληθυσμό της Αθήνας (Δ. Μουλόπουλος και συν.). Να σημειωθεί ότι οι μεταβολές αυτές στον επιπολασμό (συχνότητα) των παραγόντων κινδύνου της στεφανιαίας νόσου συνέβησαν σε μία χρονική περίοδο (δεκαετία του 1980) κατά την οποία είχε ανακοινωθεί ότι η θνητότητα από στεφανιαία νόσο στην Ελλάδα είχε αυξηθεί κατά 14%. Τελευταία, στις αρχές της δεκαετίας του 1990 (έτος 1991) έγινε η επαναληπτική επιδημιολογική πληθυσμιακή μελέτη στους ίδιους άνδρες της ίδιας αγροτικής περιοχής της Κρήτης, που για πρώτη φορά είχαν εξετασθεί προ 30ετίας (1960-1991): Μελέτη Στεφανιαίας νόσου των Επτά χωρών από το δείγμα της Κρήτης (Α. Καφάτος - Γ. Βουκουκάρης - Α. Δοντάς). Τα αποτελέσματα αυτής της μελέτης (ένα μέρος της οποίας ανακινώθηκε στο τελευταίο 15ο Πανερωπαϊκό Συνέδριο Καρδιολογίας και ένα άλλο μέρος της στο πρόσφατο Συνέδριο Καρδιολογίας) δείχνουν ότι μετά πάροδο 30ετίας (1960-1991) έχουν συμβεί σε κατοίκους αγροτικής περιοχής της Κρήτης αφενός μια πολύ σημαντική αύξηση βασικών παραγόντων κινδύνου της στεφανιαίας νόσου και αφετέρου μια ακόμη μεγαλύτερη αύξηση της νοσηρότητας από καρδιαγγειακά νοσήματα και ιδιαίτερα από στεφανιαία νόσο (Ισχαιμία μυοκαρδίου - Έμφραγμα μυοκαρδίου).

Του ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΕΛ. ΒΟΥΚΥΚΛΑΡΗΣ
Διδάκτορας του Παν/μιου Αθηνών
Επιμελητής Α' της Καρδιολογικής
Κλινικής του Παν/μιακού
Νοσοκομείου Κρήτης

Αναλυτικά, οι συγκριτικές αυτές μεταβολές σχετικά με τους παράγοντες κινδύνου, έχουν ως εξής:

1) Η αρτηριακή υπέρταση από 15,1% το 1960 αυξήθηκε σε 32,5% το 1991.

2) Η υπερκολληστερολαιμία (ολική κολληστερόλη άνω των 260 mg%) από 12,7% το 1960 σε 28,2% το 1991.

3) Οι βαρείς καπνιστές (με χρήση άνω των 20 τσιγάρων ημερησίως) από 27% το 1960 σε 37% το 1991.

4) Η πολύ ενεργός φυσική δραστηριότητα έχει ελαττωθεί από 64,2% το 1960 σε 38,1% το 1991.

Παράλληλα ως προς το είδος του επαγγέλματος η πλειοψηφία των εξετασθέντων ανδρών το έτος 1960 ήταν αγρότες (75%), ενώ μετά παρέλευση 30ετίας (1991) το ποσοστό των αγροτών έχει ελαττωθεί στο 45%. Επιπλέον, το παλιό υγιεινό παραδοσιακό Κρητικό διαίτημα (1940-1960) έχει αλλοιωθεί ριζικά, όπως προηγούμενα αναφέρθηκε, από τη δεκαετία του 1980 και έχει γίνει πλούσιο σε περιεκτικότητα κεκορεσμένων λιπαρών οξέων από όπου παράγεται η κολληστερόλη του αίματος. Η αύξηση αυτή των παραγόντων κινδύνου της στεφανιαίας νόσου που είναι συνέπεια των μεταβολών του τρόπου ζωής και διατροφής που έχουν συμβεί στον πληθυσμό της Κρήτης (ενδεχομένως γενικότερα και στην πλειοψηφία των περιοχών της χώρας μας) κατά τις δύο τελευταίες δεκαετίες (1975-1993) θεωρείται η βασική υπεύθυνη αιτία για την επίσης διαπιστούμενη μεγάλη αύξηση της νοσηρότητας των καρδιαγγειακών παθήσεων (από 8,8% το 1960 σε 19,5% το 1991) και ιδιαίτερα της στεφανιαίας νόσου (από 0,7% το 1960 σε 9,5% το 1991). Εξάλλου, από μια πρόσφατη κλινικοεπιδημιολογική μελέτη του «έξου εμφράγματος μυοκαρδίου στον περιφέρεια της Κρήτης» (Παν. Βάρδας και συν.), που έγινε κατά τη χρονική περίοδο (Ιούνιος 1992 - Ιούνιος 1993) επιβεβαιώθηκε η ήδη διαπιστωθείσα αυξημένη νοσηρότητα της στεφανιαίας νόσου στον πληθυσμό της Κρήτης (στο διάστημα αυτό του ενός έτους καταγράφηκαν 432 περιπτώσεις με οξύ έμφραγμα μυοκαρδίου, από τις οποίες τα 334 - 77,3% συνέβησαν σε άνδρες μέσης ηλικίας 62,5 + 12,7 ετών και 98 - 22,7% σε γυναίκες μέσης ηλικίας 72,1 + 10,3 ετών). Η δραματική αυτή άνοδος των παραγόντων κινδύνου και της νοσηρότητας των ισχαιμικών καρδιαγγειοπαθειών στη χώρα μας τα τελευταία χρόνια έχει συμβεί σε μια περίοδο κατά την οποία σε αρκετές ανεπτυγμένες χώρες του κόσμου έχει ανακοινωθεί μια αξιόλογη ελάττωση των κατόπιν εφαρμογής εκτεταμένων προγραμμάτων πρόληψης στους πληθυσμούς αυτών των χωρών. Το γεγονός αυτό θα πρέπει σοβαρά να μας προβληματίσει. Το Ελληνικό Ίδρυμα Καρδιολογίας μπορεί να αποτελέσει τον κεντρικό άξονα για την οργάνωση της πρόληψης (πρωτογενούς και δευτερογενούς) των καρδιαγγειακών νοσημάτων στη χώρα μας με σχεδιασμό και μεθοδική εφαρμογή εκτεταμένων και επαναλαμβανόμενων προγραμμάτων κλινικοεπιδημιολογικών μελετών σε μεγάλα πληθυσμιακά δείγματα τριών γενεών (παιδιά - ενήλικες - Υπερήλικες) καθώς και σε αντίστοιχα επαγγελματικά δείγματα σε όλη τη χώρα. Παράλληλα χρειάζεται μία εντατική προσπάθεια ενημέρωσης του κοινού σχετικά με τους τρόπους πρόληψης των Καρδιαγγειοπαθειών που να ερχίζει από τα παιδιά στα σχολεία (με ειδικά μαθήματα - διδασκαλία) και να επεκτείνεται στο ευρύ κοινό δια μέσου των μέσων μαζικής ενημέρωσης (ραδιοφωνο, τηλεόραση, τύπος).

Με το καλό και γρήγορα

ΕΠΙΚΕΙΤΑΙ ΕΚΔΟΣΗ ΛΕΞΙΚΟΥ ΚΡΗΤΙΚΗΣ ΔΙΑΛΕΚΤΟΥ

«Μεταξύ τυρού και αχλαδιού» όπως λέγανε οι παλιοί ή πίνοντας μία ρακί όπως λένε στο χωριό μας, βγάλαμε είδηση... σε μία πρόσφατη ρέγουλα λίγων Φουρνιωτών ο Νώντας Παλκίωνης μας αποκάλυψε ότι βρίσκεται στο τέλος μιάς προσπάθειας που ξεκίνησε πριν οκτώ χρόνια: Τη συγκέντρωση και λεξικογράφηση της Κρητικής διαλέκτου.

Το γλωσσάριο που περιλαμβάνει γύρω στις 7.500 λέξεις του νησιού μας έχει πολλές πρωτοτυπίες και δίνει τεκμηριωμένα, όπως διαπιστώσαμε την πορεία της Κρητικής διαλέκτου περνώντας από τους χρόνους της Ενετοκρατίας και Τουρκοκρατίας μέχρι τις μέρες μας.

Είναι ένα έργο που όχι μόνο λείπει από την Κρήτη, αλλά και τιμά τη Φουρνή μας. Λεπτομέρειες θα σας πούμε στο άλλο μας φύλλο. Σήμερα μεταφέρουμε τις ευχαριστίες του Νώντα Παλκίωνη στους λίγους απλούς Φουρνιώτες που του συμπαραστάθηκαν σ' αυτή τη δύσκολη προσπάθεια καθώς και στους πεντακάσιους Φουρνιώτες και Κοντοχωριανούς που τον τίμησαν με την απόκτηση του βιβλίου του «Ιστορίες της Φουρνής».

Ελπίζουμε να κυκλοφορήσει γρήγορα, παρ' ό,τι ξέρουμε πως μια τέτοια έκδοση, εκτός των άλλων, έχει τεράστια δαπάνη.

ΕΙΝΑΙ ΕΦΙΚΤΗ Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΑΘΗΝΑΪΚΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΤΟΥ ΕΠΑΝΩ ΜΕΡΑΜΒΕΛΛΟΥ;

(Συνέχεια από τη σελ. 1)
κέφι και κυρίως τη γνήσια εκτέλεση των παραδοσιακών χορών λέγοντας:

«Μπράβο! Τα πόδια τους με τις χορευτικές επιδείξεις και τους φανταστικούς αυτοσχεδιασμούς κεντούν την πίστα και ζωγραφίζουν σ' αυτή με ρυθμό λαμπάντα. Αυτοί διατηρούν τη γλώσσα και τα ηθη τους, εμείς χάσαμε την ταυτότητά μας. Αυτό είναι εκσυγχρονισμός!»

Η πίκρα μου για την έλλειψη συνεργασίας των Σ. Φουρνής και Καστελλίου αναζωπυρώθηκε. Το συναίσθημα με καθηύθυσε στη σκέψη της συνύπαρξης και συνεργασίας των Συλλόγων, στην ιδέα της αλληλοσυνμηλήρωσης.

Η αισιοδοξία μου για μία αξιοθαύμαστη και αποδοτική συνεργασία στηρίζεται στους παρακάτω λόγους:

1. Ο ακραίος τοπικισμός παραμερίστηκε με την αναπτυχθείσα ενημέρωση, μόρφωση και την εύκολη επικοινωνία. Οι οξυτέρτες, αν υπήρχαν, αμβλύνησαν, οι αντιθέσεις ξεπεράστηκαν και οι σχέσεις χωριών και συνοικισμών ξανάγιναν ζεστές και αρμονικές.

Οι κοινωνικές τρικυμίες του παρελθόντος από τις οποίες υπέφεραν πολλὰ χωριά από καιρό, οι αντιπαλότητες που κινδύνεψαν να τα διαλύσουν σε μερικές περιπτώσεις, η άκφοβη καχυποψία που κυκλοφορούσε στους δρόμους και τα σοκάκια, η γκρίνια και η μισαλλοδοξία αποτελούν παρελθόν πιά.

Οι αγωγές και οι μηνύσεις, καθώς και οι ανώνυμες και με ψεύτικα ονοματεπώνυμα

καταγγελίες των μακρινότερων από τη Φουρνή συνοικισμών εδώ και μερικά χρόνια απουσιάζουν τελείως.

2. Ας μή μας διαφεύγουν και μερικές αναμφισβήτητες ιστορικές αλήθειες.

Το Επάνω Μεραμβέλλο παλαιότερα αποτελούσε διοικητική μονάδα με έδρα τη Φουρνή, το τέως Δήμο Φουρνής, μια ευρύτερη ομάδα της οποίας οι κάτοικοι με κάποια αίσθηση κοινής ταυτότητας κατοικούσαν σε μία εδαφικά ποσορισμένη περιοχή, συνδέονταν μεταξύ τους με ισχυρούς και διαρκείς δεσμούς και ανέπτυσαν ποικίλες σχέσεις αλληλοεξάρτησης.

Και κάτι άλλο εξίσου σημαντικό:

Η περιοχή μας αποτελούσε μία υποδειγματική αμφικτυονία με κοινή παιδεία και με επίκεντρο το μοναδικό Δημοτικό σχολείο της Κυραπολήτισσας που αποτελούσε το πνευματικό κέντρο του Επάνω Μεραμβέλλου, όπου σ' αυτό μαθήτευσαν και από αυτό εκπορεύθηκαν αρκετές φωτισμένες προσωπικότητες. Σ' αυτόν τον άηλοτε ζωντανό χώρο που ήταν τόπος συναδέλφωσης, έσμιγαν όλα τα χωριά και αμβλύνονταν οι τοπικές διαφορές.

Θετικό στοιχείο συνεργασίας είναι οι κοινές περιουσίες και καταγωγές (συγγενολόγια).

Είναι αυτονόητο λοιπόν ότι για μία παραγωγική συνεργασία επιβάλλεται να αποβληθεί η σκέψη της υψηλής καταγωγής και το σύνδρομο της ανωτερότητας μερικών μελών τους.

Ο κακόηχος ρατσισμός είναι ζημιογόνος και αποτελεί τροχοπέδη για κάθε συνεργασία. Οι συζητήσεις πρέπει να αρχίσουν «επί ίσοις όροις» με γνώμονα πάντα τις εγγυήσεις για την ευόδωση των ουσιαστικών σκοπών των Συλλόγων και με την απαραίτητη προϋπόθεση της έκδοσης κοινής ειδικής εφημερίδας που θα αποτελέσει όργανο επικοινωνίας και ενημέρωσης των απανταχού Επανωμεραμβελλιωτών.

Υ.Γ.: Οι παραπάνω προτάσεις αποτελούν προσωπικές απόψεις και δεν αποκλείουν τη συνεργασία και με άλλους γειτονικούς Συλλόγους Νεάπολης, Λιμνών κλπ.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΘΕΣΗ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΒΑΡΔΑΒΑ

«Δια χειρός Βαρδαβά»...

«η ζωγραφική είναι η σιωπηλή ποίηση κι η ποίηση είναι ζωγραφική με το χάρισμα του λόγου»
ΣΙΜΩΝΙΔΗΣ

Γράφει ο Νώντας Φαγκώνης

«τα μούτρα μου πάνε κάτω ... είμαι άμαθος να ξομπλιάζω με τη γλώσσα το παράξενο έργο που δίδει η φλύαρη σιωπή και το βουβό κάλεσμα κάθε εικόνας»... τούτα έγραφα στις «Ιστορίες στη Φουρνή»... και νά που ένας άλλος Φουρνιώτης, ο γιός του Γιώργη του «Ψαρού», μ' έπεισε με τις μπογιές και τα πινέλα του, πως όσα δεν μπορείς να πεις με τη γλώσσα, όσα δεν καταφέρνεις να γράψεις όπως τα νιώθεις, έχεις την τέχνη να τα δείξεις με τα χρώματα, με τις πινελιές, όπως τα βλέπεις, με το συναίσθημα και την πνοή που σε παροτρύνει, γιατί η ζωγραφική, όπως κι ο γραφτός λόγος, είναι η γλώσσα της ανησυχίας, της αβεβαιότητας, των ξεσπασμάτων και των προβληματισμών του δικού σου κόσμου, της καρδιάς...

Στο παλιό Δημαρχείο Χαλανδρίου, ο Νικόλης Βαρδαβάς, παρουσίασε τη νέα δουλειά του, (ας μην ξεχνάμε ότι ζωγραφίζει επαγγελματικά από το 1974) τριανταπέντε ακουαρέλες — σε τεχνολογία NATURE — γεμάτες φύση και θάλασσα, ζεστασιά και φως — ένα τραγούδι χρωμάτων που από τη μία σε γεμίζει χαμόγελα ζωής κι από την άλλη σε καθηλώνει... για μένα, τούτες οι ακουαρέλες, ήταν ένα ξύπνημα, ένα κάλεσμα και μία πρόκληση να μαντέψω, να διαβάσω στις μπωγιές τους — με τα δικά μου «γυαλιά» — τις σκέψεις, τα χτυποκάρδια του ζωγράφου, μα και τα μηνύματα που στέλνουν οι πινελιές του, μαζί με την προσπάθειά του να δώσει ελπίδα και κουράγιο, με τα χρώματα, ακόμη και εκεί που είναι ολοφάνερο το τέλος. (Τούτο το συμπέρασμα έβγαλα μπροστά στον πίνακα «Φθινόπωρο Ι», που με τα χρώματα, ο Νίκος, προσπαθεί να γλυκάνει την κραυγή απελπισίας που βγάζουν τα δύο ένδρα της ακουαρέλας του)...

Τα μάτια μα κι οι άλλες αισθήσεις μου χόρτασαν, κρυφάκουσα γνώμες μερικών, κομβέδιασα με πολλούς επισκέπτες της έκθεσης — όλοι συμφωνήσαμε, ειδικοί και μή, πως τα πινέλα του Βαρδαβά, δε δουλεύουν μόνο με τα δάχτυλα, δεν

συνταιριάζουν τα χρώματα για ν' αρέσουν, για να εντυπωσιάσουν, αλλά μεταφέρουν το δικό του κόσμο, τη δική του ελπίδα, την πίστη του, την ευχή του ίσως, να είναι η γη μας, ο κόσμος μας απλός, αληθινός και ανθρώπινος, ζεστός σαν τις ακουαρέλες του...

Δεν είμαι ο κατάλληλος για να εκτιμήσω την αξία της δουλειάς του Νίκου, μα με το μάτι του ανθρώπου που προσπαθεί να καταλάβει, ξεχώρισα, στάθηκα σε δύο τρία κομμάτια που μίλη-

σαν πιο πολύ μέσα μου, εκείνα που με ξεκούρασαν μα και με βάλανε σε σκέψεις με τις βουβές απαντήσεις τους, οι Κινέζοι λένε: μια εικόνα είναι καλύτερη από χίλιες λέξεις...

Σημειώνω, λοιπόν: «Χορός» με κίχκους. «Ερωτικό Ι» με δύο πελαργούς. «Ένταση», ένα άλογο που, για μένα, είναι ο άνθρωπος της εποχής μας, στην προσπάθειά του, στο άγχος του να επιπλεύσει, να κρατηθεί στη ζωή...

ΒΑΡΔΑΒΑΣ ΝΙΚΟΣ

Γεννήθηκε το 1950 στην Κρήτη, στη Φουρνή Λασιθίου.

Επαγγελματικά ζωγραφίζει από το 1974.

Ξεκίνησε με κάρβουνο - λάδια - ψυχρά σμάλτα.

Έχει ζωγραφίσει με Αυγοτέμπερα - Ακρυλικά - Νεροχρώματα, τα θέματά του ποικίλουν. Από τοπία - Νεκρή φύση - σε προσωπογραφίες - Νησιώτικα - έως μοντέρνα σχέδια.

Από το 1978 έως το 1988 δούλεψε και διατηρούσε ατελιέ στην Πάρο.

Έχει πάρει μέρος σε πολλές ομαδικές και ατομικές εκθέσεις. Ασχολείται επίσης με σχεδιασμό εσωτερικών χώρων καθώς και σχεδιασμούς κοσμημάτων.

Σ' αυτή την έκθεση παρουσιάζει Ακουαρέλλα στην τεχνολογία του NATURE.

Δουλειά που δεν επιδέχεται λάθη ή διορθώσεις.

Τα έργα πρέπει να είναι τέλεια και συγχρόνως να έχουν κίνηση - συναίσθημα - πνοή.

Ταυτοχρόνως με τα ΚΡΥΣΤΑΛΛΙΑ (3 Ιουνίου - 8 Ιουλίου) στην οποία και συμμετέχει (ομαδική) ξεκινάει Ατομική Έκθεση στο παλιό Δημαρχείο του Χαλανδρίου από 1-10 Ιουνίου του 1994.

Δύο νέα βιβλία συγχωριανών μας

(Ευχές Συλλόγου για τη συγγραφική και καλλιτεχνική δραστηριότητα των Φουρνιωτών)

Ο Σύλλογός μας πληροφορήθηκε την τελευταία στιγμή την κυκλοφορία δύο νέων βιβλίων συγχωριανών μας: «Την ιστορία της Φουρνής» του λαογράφου και ιστορικού Νίκου Ζερβογιάννη και τη «Συμβολή στην ιστορία της περιοχής Φουρνής των Ι. Μονών Αρετίου και Καρδαμούζας κατά τη Βενετοκρατία και Τουρκοκρατία» του π. Μιχάλη Πατεράκη, καθηγητού Θεολόγου.

Ως γνωστόν επικείται και η έκδοση και κυκλοφορία ενός πρωτότυπου και σημαντικού έργου του συγχωριανού μας, συγγραφέα Νώντα Φαγκώνη «Λεξικό Κρητικής διαλέκτου». Ο Σύλλογός μας εκτιμά τη γενναία προσφορά και προσπάθεια των συγχωριανών μας να ενισχύσουν την ήδη υπάρχουσα πνευματική κυψέλη που θα ζει, θα αφογκράζεται και θα διαδίδει το δημιουργικό παλμό της παραμελημένης μας Φουρνής. Η εποχή μας χρειάζεται δημιουργούς σαν τους συγχωριανούς μας που δεν εφησυχάσουν με την κοινή καθημερινότητα αλλά επιχειρούν ολοένα με πίστη και σθένος να κτυπήσουν την πνευματική οκνηρία.

Είθε η προσπάθεια τους να γίνει ανάγκη, ανάσα, πνοή, δίψα και μάθηση για τον πολύ κόσμο. Ο Σύλλογός τους εύχεται καλή δύναμη και τους εκφράζει μαζί με τις συγχαρητήριες ευχές και την εκτίμησή του. Τις ίδιες ευχές στέλνει και στους ευάριθμους καλλιτέχνες (ζωγράφους και μουσικούς) συγχωριανούς μας που με τις εκθέσεις, βραβεύσεις και την έντονη παρουσία τους τιμούν τον εαυτό τους και τη Φουρνή μας.

Κ. Δ

ΣΗΜ.: Οι διευθύνσεις των συγγραφέων στις οποίες μπορούν ν' απευθύνονται όσοι επιθυμούν να προμηθευτούν τα βιβλία τους είναι:

* Νίκος Ζερβογιάννης Άγιος Νικόλαος Τηλ. 0841 / 22404 Τ.Κ. 72100 ή Φουρνή Λασιθίου Τ.Κ. 72058.

* π. Μιχάλης Πατεράκης Φοίνικος 5 Ηράκλειο Τ.Κ. 71305 Τηλ. 081/254234 ή Φουρνή Λασιθίου Τ.Κ. 72058

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΦΟΥΡΝΙΩΤΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΩΝ ΦΟΥΡΝΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

1990 - 1992

Σωματείο αναγνωρισμένο
με έδρα την Αθήνα

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ:

Πρόεδρος: Γιώρ. Καφετζάκης
Αντ.δρος: Βαγ. Τσαγκαράκης
Γ. Γραμ.: Κων. Δρακωνάκης
Ταμίας: Πέτρ. Φουντουλάκης
Μέλος: Σπύρος Γωνιωτάκης

Εκδοτικό Τυπογραφείο:

ΝΙΚΗΤΑ Κ. ΚΑΡΑΛΗ
Γερανίου 7 - Αθήνα
Τηλ. 5233.965

Γιατί όχι;

Διακοπές όλο το χρόνο στον καθαρό αέρα της Φουρνής

Παραπλεύρως παραθέτουμε έναν πίνακα που εμφανίζει τις ξένες ουσίες που μοδύνουν τον αέρα. Ο Πίνακας παρουσιάζει μία μεγαλούπολη σε φυσιοθημικά μέτρα, ένα παραθαλάσσιο παραθεριστικό κέντρο κοντά στη Φουρνή και τη Φουρνή μας. Και έχει συνταχθεί από το γνωστό μας φυσικομαθηματικό Θεόδωρο Ζανίκο, που έκανε και τις σχετικές μετρήσεις.

Από τον παραπλεύρως πίνακα παρατηρούμε ότι οι τιμές των ξένων ουσιών στον αέρα του χωριού μας ήταν σαφώς πολύ πιο κάτω απ' τις αποδεκτές απ'

τους επιστήμονες τιμές. Παρακαλούμε να συγκρίνετε τις τιμές των ξένων ουσιών στον αέρα του χωριού μας με τον αέρα του παραθαλάσσιου παραθεριστικού κέντρου.

Τελικά, μήπως συμφέρει να κάνουμε τις καλοκαιρινές μας διακοπές στο όμορφο χωριό μας απ' όπου η θάλασσα απέχει πλέον μόνο 20 λεπτά. Έτσι θα βρεθούμε πραγματικά κοντά στον καθαρό αέρα και παράλληλα θα δώσουμε ζωή, έστω και για λίγους μήνες το χρόνο στη Φουρνή μας.

Ξένες ουσίες αέρα	Πόλη	Παραθαλάσσιο παραθεριστικό κέντρο	Φουρνή 0,0001	Αποδεκτές τιμές
Οζόν	0,14 mg/m ³	0,07	0,0001	0,02 - 0,1
Υπεροξειδίο του υδρογόνου	200 mg/m ³	130	70	150 - 240
Μονοξειδίο άνθρακα	60 mg/m ³	28	6	25 - 70
Διοξειδίο θείου	0,9 mg/m ³	0,2	0,0005	0,1 - 1
Αμμωνία	0,04 mg/m ³	0,002	0,0001	0,02 - 0,05
Οξειδία αζώτου	0,5 mg/m ³	0,1	0,0001	0,1 - 0,5
Μόλυβδος	28 mg/m ³	20	2	25 - 30

ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΧΡΟΝΙΑ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΣΤΟ ΣΥΛΛΟΓΟ ΓΙΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΦΟΥΡΝΙΩΤΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

Τα τελευταία χρόνια ο Σύλλογός μας παρουσιάζει σπάνια επιτεύγματα και σε μια εποχή που οι περισσότεροι Σύλλογοι φθίνουν.

Να θυμηθούμε τη μηχανογράφηση των στοιχείων των μελών του, τη δημιουργία Τράπεζας αίματος, την οργάνωση της νεολαίας με τις ποικίλες εκδηλώσεις της, τη χορήγηση χρημάτων στην Κοινότητα που είχε σαν αποτέλεσμα την επισκευή και διαρρύθμιση του σχολείου, τη συντήρηση του Ταχυδρομείου, την καθαριότητα του χωριού μας και τη συμβολή των «Φ.Ν.» στην προσπάθεια της συσπείρωσης των μελών του Συλλόγου και στον εξωραϊσμό των εκκλησιών μας.

Σ' αυτό το διάστημα με την δωρεά του Μανώλη Φαλκωνάκη τοποθετήθηκε επίσης η προτομή του Οπλαρχηγού Κων/νου Μπέμπελη (προπάππου του δωρητού), σε κεντρικό σημείο του χωριού, ενώ αναπτύχθηκε μιά άνευ προηγουμένου πνευματική κίνηση με την έκδοση και κυκλοφορία πολλών βιβλίων συγχωριανών μας με τις γνωστές αξιόλογες βραβεύσεις τους.

Αυτή τη στιγμή που βρισκόμαστε στο τυπογραφείο μαθαί-

νω την έκδοση του βιβλίου «Ιστορία της Φουρνής» από τον σπουδαίο ιστορικό και λαογράφο συγχωριανό μας Νίκο Ζερβογιάννη, την επικείμενη έκδοση του λεξικού της Κρητικής διαλέκτου από το Νώντα Φαλκωνή και την κυκλοφορία ενός βιβλίου του καθηγητή και συγγραφέα π. Μιχάλη Πατεράκη με τίτλο: «Συμβολή στην ιστορία της Περιφέρειας Φουρνής των Ι. Μονών Αρετίου και Καρδαμούτζας».

Υπάρχουν βέβαια και πολλές ανέκδοτες εργασίες των αδελφών Εμμανουήλ Μπουραντά Δασκάλου και Γεωργίου Μπουραντά Προϊσταμένου Ταχυδρομικού Γραφείου Φουρνής. Οι κάτοχοι τους μπορούν να προσφέρουν στο Σύλλογο τα πρωτότυπα χειρόγραφα ή τις φωτοτυπίες τους.

Δε θα ήταν λοιπόν άσχημο με μιά οργανωμένη προσπάθεια του Συλλόγου να λάβουν το φως της δημοσιότητας σπουδαία έργα αφανών και αθόρυβων συγγραφέων με σημαντική λογοτεχνική και επιστημο-

νική δραστηριότητα.

Σκέφτηκα λοιπόν να κάμω τις παρακάτω προτάσεις στο Σύλλογο:

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΣΤΟ ΣΥΛΛΟΓΟ

1. Να ζητήσει από τους Φουρνιώτες συγγραφείς να γνωρίσουν τα έργα τους στο Σύλλογο και εκείνος με τη σειρά του να προβεί στην αγορά τους.

2. Να ζητήσει από νέους συγγραφείς που έχουν ανέκδοτα τα έργα τους να τα εκδώσουν ενισχύοντάς τους οικονομικά.

3. Να ζητήσει από τους Φουρνιώτες που γνωρίζουν έργα Φουρνιωτών να τα γνωστοποιήσουν και εκείνος να προβεί στην αγορά τους.

Και υπάρχουν σημαντικά έργα, όπως εκείνα της Σοφίας Μαυροειδή - Παπαδάκη και Μαρίκας Αμαριώτου και των σπουδαιών σύγχρονων λογοτεχνών μας

Με τον τρόπο αυτό θα σχηματισθεί ο πυρήνας της νεοευσταθείσης βιβλιοθήκης του Συλλόγου και θα διατηρηθεί η πνευματική κληρονομιά του τόπου μας.

Ας μην ξεχνάμε μάλιστα εκείνου που έλεγε η συγχωριανή μας Σοφία Μαυροειδή - Παπαδάκη: «**Σπίτι χωρίς βιβλία μοιάζει με δωμάτιο χωρίς παράθυρα**».

Η Βιβλιοθήκη αυτή μαζί με τη βιβλιοθήκη τη δωρηθείσα από τον Νίκο Τουτουδάκη θα αποτελέσει σημαντικό πνευματικό απόκτημα του Συλλόγου.

ΚΩΣΤΑΣ ΔΡΑΚΩΝΑΚΗΣ

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Μπορούν τα βιβλία να τιμούν τους συγγραφείς και τον τόπο τους, δεν τιμούν όμως τους φορείς και τα πρόσωπα που, ενώ είχαν τις δυνατότητες να τους στηρίξουν ηθικά και οικονομικά, αδιαφόρησαν, ενώ γνωρίζουν ότι οι σκοποί τους δεν είναι κερδοσκοπικοί και τα εισοδήματά τους πνευρικά.

Ερωτικό ταπεραμένο

Χωρικός κάποιος ηλικίας επέστρεψε στο σπίτι του μετά από επίσκεψη στο γιατρό Καράτζαλο. Η γυναίκα του τον περίμενε στο κατώφλι, της εξώπορτας όλο αγωνία.

— Γριά άσχημα τα μαντάτα από το γιατρό, κομμένες οι σάλτσες.

— Βρε τί καλός γιατρός, μπράβο! Μπράβο!, τον διέκοψε η σύζυγος...

— Και τα τηγανητά και το τσιγάρο και... συνέχισε η σύζυγος.

— Σπουδαίος γιατρός ο Καράτζαλος μπράβο, ν' ακολουθήσεις τις οδηγίες του!! απαντούσε η σύζυγος κουνώντας επιτιμητικά το κεφάλι της.

— Και το χειρότερο γυναίκα δεν το άκουσες ακόμη. Μου απαγόρευσε να κοιμόμαστε μαζί!!

Και η γυναίκα απαντάει με το ερωτικό ταπεραμένο:

— Άστον να λείει, ό,τι θέλει. Γιατρός είναι αυτός ή κομπογιαννίτης; Σκετζής και για μαλαθράκους είναι. Άκου μή το ένα, μή το άλλο.....

ΕΝΑΣ ΑΝΗΣΥΧΟΣ
ΦΟΥΡΝΙΩΤΗΣ

Το παρελθόν και το μέλλον του χωριού μας

Πρέπει να καταλάβουν οι Φουρνιώτες ότι όταν γεννιούνται αγόρια να στέλνουν τα δικαιολογητικά, δηλ. τη ηλιεπιταγή πράξη γεννήσεως στην Κοινότητα και όταν παντρεύονται να κάνουν οικογενειακή μερίδα στην Κοινότητα. Έτσι θα υπάρχει η αλληλεγγύη στα μητρώα αρρένων ή στα δημοτολόγια και εκλογικούς καταλόγους.

Η σύζυγος ακοιουθεί τη δημοτικότητα του συζύγου δηλ. η γυναίκα ακοιουθεί τον άνδρα. Οι νέοι που παντρεύονται πρέπει να κάνουν οικογενειακή μερίδα στο χωριό τους και αν αποκτήσουν αγόρια να τα γράφουν στα μητρώα αρρένων. Εάν έχουν κορίτσια να τα γράφουν στα δημοτολόγια.

Δυστυχώς στη Φουρνή πολλή αγόρια ακοιουθούν τη δημοτικότητα της συζύγου. Αυτό δεν είναι σύννομο, είναι αντικανονικό, και πάλη τονίζω, η σύζυγος ακοιουθεί τη δημοτικότητα του συζύγου της.

Όταν σταματήσουν τα μητρώα αρρένων σταματούν οι νέες οικογενειακές μερίδες και θα σταματήσει και η εγγραφή τους στους εκλογικούς καταλόγους. Ο κάθε νέος Φουρνιώτης να το σκεφτεί σε βάθος τί θα γίνει μετά η Κοινότητα. Θα έχουμε Κοινότητα ή νεκροταφείο;

Όχι θεωρητικοποιώντας να δείχνουμε την αγάπη στο χωριό μας. Εμείς οι μεγαλύτεροι να επιμένουμε και να ενημερώνουμε να κάνουν τα παιδιά μας οικογενειακές μερίδες και να γράφουν τα παιδιά τους στα μητρώα αρρένων του χωριού μας. Είναι ντροπή να συντάσσει ο γραμματέας μητρώα αρρένων χωρίς να γράφει ονόματα γιατί δεν έχει δικαιολογητικά δηλ. ηλιεπιταγές πράξεις γεννήσεως αρρένων.

Με την απογραφή του 1981 η Φουρνή είχε ελάχιστα ψυχές με του 1991 ακόμη λιγότερες.

Μερικοί Φουρνιώτες που για διάφορους λόγους μετώκισαν σε διάφορα αστικά κέντρα όχι

μόνο δεν έκαναν οικογενειακή μερίδα αλλά έχουν παιδιά ηλικιωμένα και δεν ξέρουν τη Φουρνή, το χωριό του πατέρα τους.

Ξέχασαν ότι γεννήθηκαν στη Φουρνή ότι εκεί είδαν το πρώτο ήλιο και έμαθαν τα πρώτα γράμματα.

Αφορμή για να γράψω τα παραπάνω ήταν η πληροφορία ότι Φουρνιώτες του Ηρακλείου, Αγίου Νικολάου και Νεάπολης μεταδημότευσαν στον τόπο διαμονής τους.

Απίστευτο και όμως αληθινό!!

Ας αναγνωρίσουν το λάθος τους και ας επανέλθουν στους κόλπους του χωριού μας. Θέλουν σώνει και καλή να υπογράψουν τη ηλιεπιταγή πράξη θανάτου της Φουρνής μας; Ν' αρνηθούν τους γονείς τους, τις ζωντανές παιδικές αναμνήσεις τους, τις περιουσίες τους, το παρελθόν τους. Σκεφθήκατε στ' αλήθεια ότι αυτό το πράγμα είναι αχαριστία προς κάθε κατεύθυνση με πολλές προεκτάσεις στην υπόλοιπη ζωή τους!!

Θα τρίζουν τα κόκκαλα των γονιών μας στους τάφους τους με αυτή την αντιφουρνιώτικη συμπεριφορά.

Τώρα που με το νέο νόμο οι ετεροδημότες μπορούν να ψηφίζουν στον τόπο διαμονής τους δεν πρέπει να καταφεύγουμε σε παρόμοιες λύσεις.

και κάτι άλλο: Στην απογραφή να απογραφόμαστε στη Φουρνή μας, γιατί η επικορήγηση των κοινοτήτων γίνεται με βάση τον πληθυσμό τους

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΧΩΡΙΣ ΤΑΚΤ Έγκλημα και τιμωρία

Το παρακάτω περιστατικό συνέβη στο Δημοτικό σχολείο Κεραπολίτισσας γύρω στο 1898 με πρωταγωνιστή τον αυστηρό και δίκαιο, όπως λέγανε δάσκαλο από το Καστέλλι Γιάννη Σταρά και κάποιο μαθητή Κατωχωρίτη που μελλοντικά εξελίχτηκε σε σπουδαίο και καταξιωμένο εκπαιδευτικό που για λόγους ευνοήτους δεν αναφέρουμε το όνομά του.

Η αφήγηση έγινε από τον αξιωματικό Γιάννη Δρακωνάκη Ιεροψάλτη του Ι.Ν. Αγίας Τριάδας

Ο Σεπτέμβριος βρισκόταν στο ξεκίνημά του και τα σχολεία είχαν ανοίξει. Οι μαθητές κακομαθημένοι από τα καλοκαιρινά καμώματά τους χωρίς το έλεγχό του τότε αυταρχικού Σχολείου, ήταν ασύδοτοι και αρνιόταν να συμμορφωθούν στους κανονισμούς του Σχολείου.

Οι δάσκαλοι χρησιμοποιούσαν σα μοναδικό και ανεπανόρθωτο όπλο τους την τιμωρία και διαπόμπευση των παρεκτροπομένων. Ίσως οι συνθήκες τότε το επέβαλλαν και γι' αυτό καμάρωναν για τ' αποτελέσματα της παιδαγωγικής αυτής τακτικής.

Ύστερα από ένα δυσβάστακτο πρωινό και απογευματινό μάθημα οι μαθητές σχόλασαν. Μερικοί μάλιστα βιάστηκαν να φύγουν πριν από την καθημερινή προσευχή.

Η πείνα και το απωθητικό περιβάλλον του σχολείου αλλά και τα ριψοκίνδυνα και περιπετειώδη σχέδια τους που προηγούντο πριν από τη λήξη των μαθημάτων, τους έβαζαν φτερά στα πόδια τους. Ο δάσκαλος δεν μπορούσε να συγχωρέσει τη βιασύνη τους και τη μη συμμετοχή τους στην προσευχή. Όλη τη νύχτα ανήσυχος κατάστρωνε το σχέδιό του για να τιμωρήσει την ασυγχώρητη παρακοή.

Την επομένη το πρωί οι κατηγορούμενοι μαθητές παρουσιάστηκαν στο δάσκαλο με μιά πρόσθετη κατηγορία. Οι συγχωριανοί μας που τους συνόδευαν διαμαρτυρήθηκαν γιατί η «σπείρα» των ίδιων κατηγορουμένων είχε ρημάξει τ' αμπέλια τους. «Αυτό εκθέτει το σχολείο και το διδακτικό προσωπικό» ανέφεραν καταφανώς εκνευρισμένοι.

Ο δυναμικός και αποφασιστικός

δάσκαλος προσβλήθηκε και δικαιολογημένα από αξιοπρέπεια κέρωσε. Υποσχέθηκε όμως στους κατηγορούμενους την παραδειγματική τιμωρία των ενόχων.

Μάθημα δεν έγινε εκείνη την ημέρα και το ανακριτικό έργο του δασκάλου δεν άργησε να εντοπίσει όλους τους μικρούς εγκληματίες και κυρίως τον πρωταγωνιστή τους.

Με δεμένα στην πλάτη τα προσημένα από τις ξυλιές χέρια και με τη λέξη «κλέφτης» γραμμένη έντονα στο κούτελο παρατάχθηκαν όλοι μπροστά στους σαστισμένους συμμαθητές τους.

Και μόνο την αποδοκιμασία δεν προκάλεσε η πρωτότυπη τιμωρία και διαπόμπευση. Όλοι, δάσκαλοι, μαθητές και γονείς εξήραν το παιδαγωγικό ... τάκτ και τη σωφρονιστική συμπεριφορά του δασκάλου.

Όλοι οι συμμαθητές ήταν έτοιμοι να κλάψουν βλέποντας τους «αγροίκους» συμμαθητές τους να στέκουν με τα χοντροκουρεμένα κεφάλια τους σκυφτά, τα μάτια τους κόκκινα και ηρησμένα και τα γεμάτα με γρατζουνιές μάγουλά τους αυλακωμένα από τα δάκρυα.

Πριν από 80 χρόνια δάσκαλος και μαθητές ένοιωθαν δικαιωμένοι. Πολλοί από εκείνους τους «άτακτους» μαθητές σταδιοδρομούσαν και πορεύονταν στη ζωή με τιμιότητα και προκοπή. Και ο συνταξιούχος τότε δάσκαλος καμάρωνε για τα θετικά αποτελέσματα της θεωρίας του και πάντα επαναλάμβανε εκείνο το γνωστό που πίστευαν οι γονείς, όταν ανέθαιναν στους δασκάλους τους «εν λευκό» τη μόρφωση των παιδιών τους: «Δάσκαλε, το κρέας δικό σου και τα κόκκαλα δικά μου»

Κ.Δ.

ΑΠΟΨΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΤΩΝ «Φ.Ν.»

Καταβάλλεται προσπάθεια από το Σύλλογο να είναι τα «Φ.Ν.» έγκυρα επίκαιρα και αντικειμενικά. Άλλοτε τα καταφέρνει, άλλοτε όχι. Ακούγονται από τους αναγνώστες ελάχιστες φορές επικριτικά σχόλια. Πιστεύω ότι διατυπώνονται από αγαθή προαίρεση χωρίς να έχουν τη αφετηρία τους σε εμπάθειες και στείρες προκαταλήψεις.

Ο Σύλλογός μας πρέπει απερίσπαστος να συνεχίσει τη μεγάλη του αποστολή. Έχω πολλές φορές γράψει: Η μικρή μας εφημερίδα κάνει λάθη μεγάλα. Από τη μιά ο δαίμονας του τυπογραφείου και από την άλλη η δική μου απειρία. Δουλεύω σ' ένα χώρο με πολλές ιδιαιτερότητες. Ζητώ συγγνώμη για ασήμαντα λάθη και παραλείψεις από το θιγόμενο με τηλεφωνική επικοινωνία ή επιστολή. Κι αν πάλη παρέλθει κάτι οι αναγνώστες να εκτιμήσουν τις συνθήκες του υπεύθυνου. Είμαι βέβαιος ότι οι Φουρνιώτες αναγνώστες με το ψυχικό μεγαλείο και την πνευματική καλλιέργεια βλέπουν τα λάθη και τις παραλείψεις χωρίς κακή πρόθεση από υψηλότερο σκαλοπάτι και τις αντιμετωπίζουν με ανωτερότητα, ψυχραιμία και καλοσύνη.

Όταν σε παιχαιότερο φύλλο των Φ.Ν. εκ παραδρομής δημοσιεύτηκε ο θάνατος του Παπά - Μανώλη Δρακωνάκη αντί του ορθού Παπά - Μανώλη Κωστάκη, εφημερίδα Καστελλίου Φουρνής, ο θιγόμενος αντέδρασε με ένα απλό χαμόγελο λέγοντας χαρακτηριστικά: «Εκείνο που ξέρω είναι ότι ζω». Δεν ζήτησε καν διάψευση!!

Ξέρετε πώς αντέδρασε στην ίδια περίπτωση ένα μέλος ενός Σπεισιακού Συλλόγου; Παραθέτω παρακάτω με λίγη χιουμοριστική διάθεση την παγματική ιστορία:

Ένας έξαλλος Σπεισιακός επισκέφεται στο Γραφείο του Συλλόγου Σπεισιακών της Αθήνας «ΠΡΑΙΣΟΣ» τον υπεύθυνο μιάς σοβαρής και μακρόβιας εφημερίδας του Συλλόγου του και απαιτεί να κάνει μέσα διάψευση γιατί στο σημερινό φύλλο της η εφημερίδα τον έγραψε για πεθαμένο.

Εκείνος τόνισε ότι στα 40 χρόνια που κυκλοφορεί η εφημερίδα δεν έκαμε ποτέ διάψευση. Παραδέχτηκε το λάθος, αφού έβλεπε τον άνθρωπο ζωντανό. Τελικά έδωσε με χιουμοριστική διάθεση στο θιγόμενο τη λύση:

— Εντάξει, κύριε, στο επόμενο φύλλο θα αναφέρουμε τη γέννησή σας!!

Και ο θιγόμενος έφυγε ικανοποιημένος

Κ.Δ.